

GESCHIEDENIS
EN GENEALOGIE

VAN HET GESLACHT

VAN SON

BIERTIJDIG GEHEETEN VAN BROECHOVEN

DOOR

H. J. A. VAN SON

DEEL IV

DE TAK TE DONGEN
(16e EEUW TOT HEDEN)

230000 0893 2256

Tusschen 1533 en 1549 vertrok WILBOERT SYMONSZ VAN SON uit Tilburg en vestigde zich te Dongen, waar zijn geslacht rond 350 jaar verbleef, terwijl de nakomelingen nu nog in het westelijk deel van Noord Brabant wonen. In tegenstelling met de andere takken die naar Holland trokken, is de Dongensche tak Roomsch Katholiek gebleven.

Aan het slot van dit deel is het geslacht van Mr. JAN BAPTIST VAN SON, de bekende minister van R. K. Eeredienst, opgenomen. Zeer waarschijnlijk, zoo als wordt aangetoond, is dit geslacht aan te sluiten aan de Dongensche van Son's.

Het zal den lezer opvallen, dat de eerste generaties veel uitgebreider zijn behandeld dan de latere. Dat komt omdat die eerste generaties reeds volledig waren bewerkt toen de aansluiting aan de volgende generaties werd gevonden. Ik heb gemeend niet met publiceeren te moeten wachten totdat ook die latere tijd grondig was bewerkt en wel omdat de Dongensche tak nog nimmer is gepubliceerd en uitstel wel eens afstel zou kunnen worden, waardoor de gedane arbeid voor een groot deel weer verloren zou gaan en vervolgens omdat het mij bekend is, dat er onder de jongste generatie van deze tak een familie-genealoog schuilt, die dankbaar zal zijn, dat ik voor hem nog een ruim onderzoeksterrein heb overgelaten ter completeering van de familie-geschiedenis, terwijl hij aan de nu gepubliceerde genealogie een welkome basis zal hebben om op voort te bouwen.

Dit deel is o.a. interessant voor de familie-heraldiek. Aangetoond wordt hoe het oorspronkelijk wapen — de zon — werd vervangen door het wapen der familie VAN DEN NYEUWENHUYSE (zie bij II), waarvan wij de drie eendjes als uithangbord van de brouwerij „De drie endvogels” terug vinden in 1709 (zie bij V). Dat deze niet meer naast elkaar werden afgebeeld, zooals bij VAN DEN NYEUWENHUYSE het geval was, doch nu „twee boven en één onder” waren geplaatst, blijkt uit een nog in de familie aanwezige ronde looden mal, waarin de drie eendjes aldus zijn uitgesneden en welke mal heeft gediend om de hiervan mede te merken. Later keerden de drie eendjes in het wapenschild terug, zoo als te zien is in het afgebeelde wapen van M. C. VAN SON, burgemeester van Dongen in de eerste helft van de 19e eeuw (zie bij VIIa). In de familie zijn geen gekleurde afbeeldingen van dit wapen bekend.

1947. H. J. A. VAN SON.

Tusschen 1425 en 1429 verloor WILBOERT SYMONS VAN ZON in Tilburg en vestigde zich in Dongen, waar zijn geslacht rond 1500 jaar verblijft, terwijl in andere plaatsen nu nog in het westelijk deel van Noord-Brabant wonen. In verhouding met de andere takken die naar Holland trokken, is de Dongensche tak Roomsch-Katholiek gebleven.

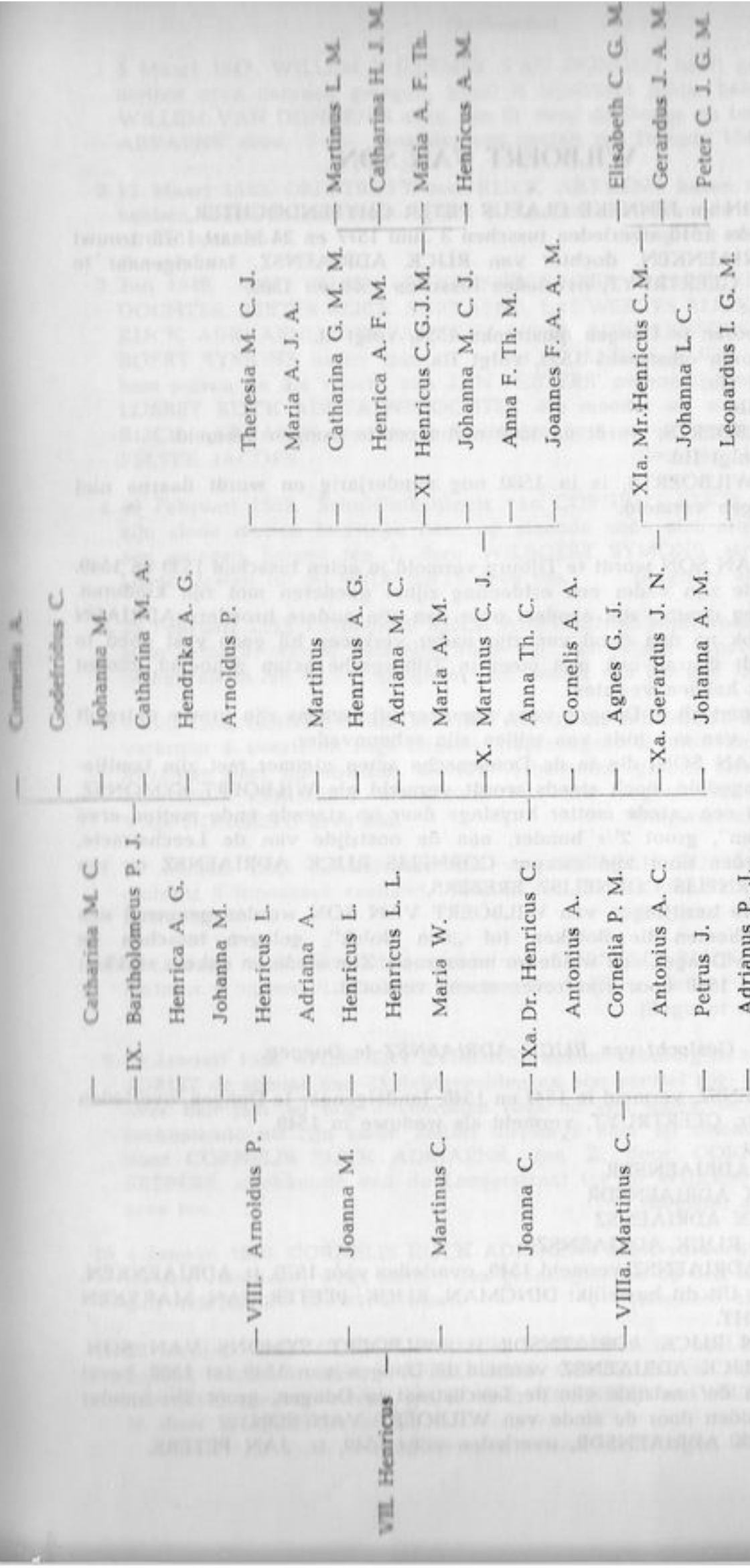
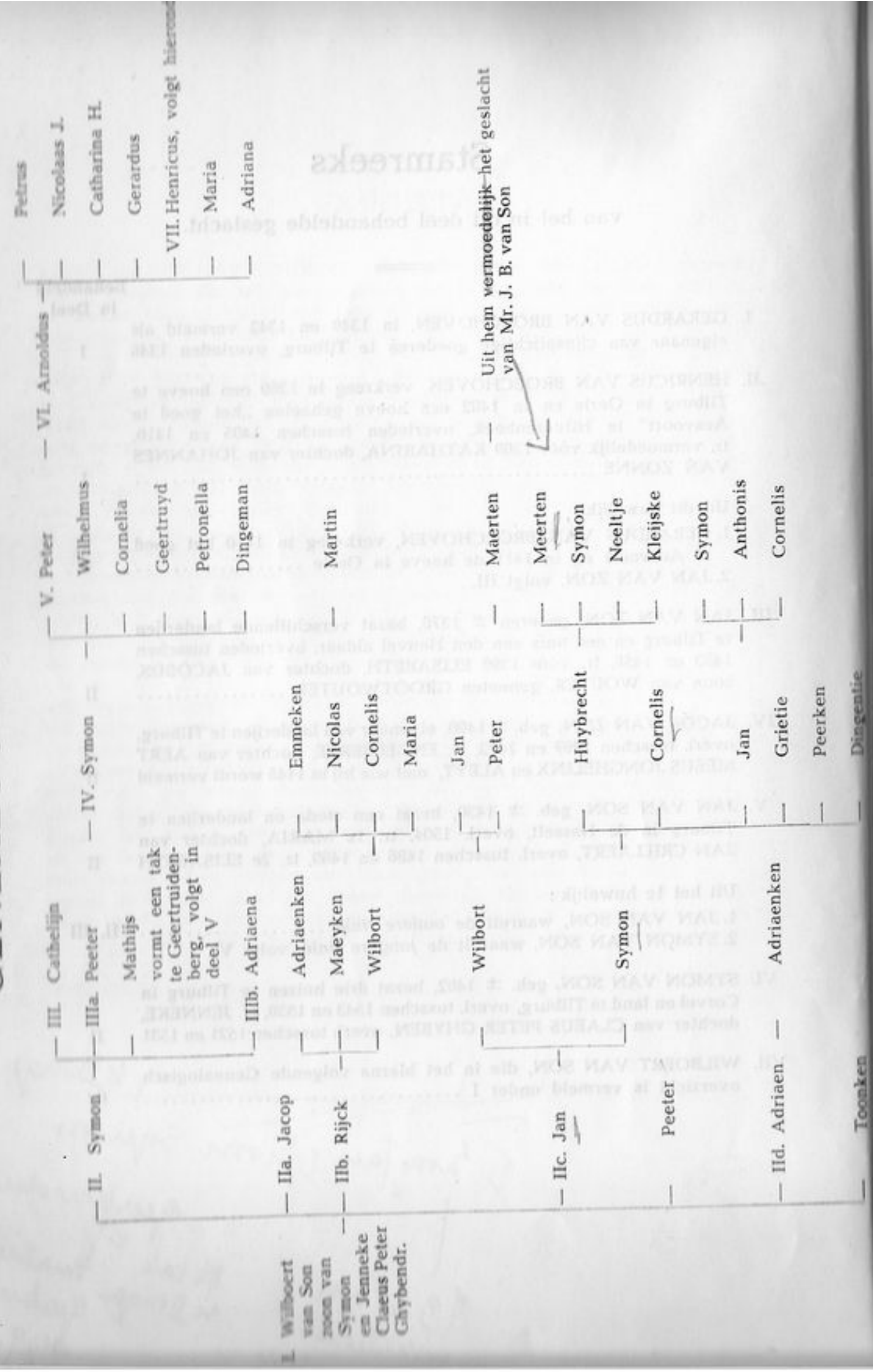
Stamreeks

van het in dit deel behandelde geslacht.

	Behandeld in Deel
I. GERARDUS VAN BROECHOVEN, in 1340 en 1342 vermeld als eigenaar van cijnsplichtige goederen te Tilburg, overleden 1346	I
II. HENRICUS VAN BROECHOVEN, verkreeg in 1369 een hoeve te Tilburg in Oerle en in 1402 een hoeve geheeten „het goed te Aesvoort” te Hilvarenbeek, overleden tusschen 1405 en 1410, tr. vermoedelijk vóór 1369 KATHARINA, dochter van JOHANNES VAN ZONNE	I
Uit dit huwelijk :	
1. GERARDUS VAN BROECHOVEN, verkreeg in 1410 het goed te Aesvoort en in 1411 de hoeve in Oerle	I
2. JAN VAN ZON, volgt III.	
III. JAN VAN ZON, geboren ± 1370, bezat verschillende landerijen te Tilburg en een huis aan den Heuvel aldaar, overleden tusschen 1453 en 1456, tr. vóór 1399 ELISABETH, dochter van JACOBUS, zoon van WOUTER, geheeten GROOTWOUTER	II
IV. JACOB VAN ZON, geb. ± 1400, eigenaar van landerijen te Tilburg, overl. tusschen 1467 en 1473, tr. ENGELBERTE, dochter van AERT MEEUS JONGHELINX en ALEYT, met wie hij in 1445 wordt vermeld	II
V. JAN VAN SON, geb. ± 1430, bezat een stede en landerijen te Tilburg in de Hasselt, overl. 1504, tr. 1e MARIA, dochter van JAN CRILLAERT, overl. tusschen 1486 en 1489, tr. 2e ELISABETH	II
Uit het 1e huwelijk :	
1. JAN VAN SON, waaruit de <i>oudere linie</i>	II, III
2. SYMON VAN SON, waaruit de <i>jongere linie</i> , volgt VI.	
VI. SYMON VAN SON, geb. ± 1462, bezat drie huizen te Tilburg in Corvel en land te Tilburg, overl. tusschen 1543 en 1550, tr. JENNEKE, dochter van CLAEUS PETER GHYBEN, overl. tusschen 1521 en 1531	II
VII. WILBOERT VAN SON, die in het hierna volgende Genealogisch overzicht is vermeld onder I	IV

II broer van I broer Symon
 1305 son
 Metak te Donge
 geschiedkundig
 berg
 Haag

СЕМЕВГОСІРСН ОЛЕКСИЧІ

I. WILBOERT VAN SON

zoon van SYMON en JENNEKE CLAEUS PETER GHYBENDOCHEER, geboren omstreeks 1510, overleden tusschen 3 Juni 1577 en 24 Maart 1578, trouwt vóór 1549 ADRIAENKEN, dochter van RIJCK ADRIAENSZ, landeigenaar te Dongen, en van GEERTRUYT, overleden tusschen 1569 en 1580.

Uit dit huwelijk:

1. SYMON, geboren te Dongen omstreeks 1554, volgt II.
2. JACOP, geboren omstreeks 1555, volgt IIa.
3. RIJCK, volgt IIb.
4. JAN, volgt IIc.
5. PEETER WILBOERTS, wordt na 1580 niet meer te Dongen vermeld.
6. ADRIAEN, volgt II d.
7. TOONKEN WILBOERTS, is in 1580 nog minderjarig en wordt daarna niet meer te Dongen vermeld.

WILBOERT VAN SON wordt te Tilburg vermeld in acten tusschen 1533 en 1549. In 1543 maakte zijn vader een erfdeeling zijner goederen met zijn kinderen. WILBOERT droeg daarbij zijn aandeel over aan zijn oudere broeders ADRIAEN en WILLEM. Ook na den dood van zijn vader verkreeg hij geen vast goed te Tilburg en wordt daarna ook niet meer in Tilburgsche acten genoemd, zoodat hij Tilburg moet hebben verlaten.

In Juli 1549 komt hij te Dongen voor, wanneer hij namens zijn vrouw optreedt bij den verkoop van een huis van wijlen zijn schoonvader.

WILBOERT VAN SON, die in de Dongensche acten nimmer met zijn familienaam wordt aangeduid, doch steeds wordt vermeld als WILBOERT SYMONSZ, bezat te Dongen een „stede metter huysinge daer op staende ende metten erve daer aen gelegen“, groot 2½ bunder, aan de oostzijde van de Leechstraete, belend ten noorden door zijn zwager CORNELIS RIJCK ADRIAENSZ en ten zuiden door CORNELIS CORNELISZ BREBERS.

Van de verdere bezittingen van WILBOERT VAN SON worden genoemd een stuk zaailand geheeten die Botcken (of „den Bolck“, gelegen tusschen de Leechstraat en de Donge), een weide en moergrond. Zijn stede en enkele stukken grond werden in 1580 door zijn zeven zoons verkocht.

Geslacht van RIJCK ADRIAENSZ te Dongen.

RIJCK ADRIAENSZ, vermeld in 1547 en 1548, landeigenaar te Dongen, overleden vóór Juli 1549, tr. GEERTRUYT, vermeld als weduwe in 1549.

Uit dit huwelijk:

1. ALIT RIJCK ADRIAENSZ
2. MARY RIJCK ADRIAENSZ
3. PEETER RIJCK ADRIAENSZ
4. LAUWEREYS RIJCK ADRIAENSZ
5. JAN RIJCK ADRIAENSZ vermeld 1549, overleden vóór 1570, tr. ADRIAENKEN, vermeld 1570. Uit dit huwelijk: DINGMAN, RIJCK, PEETER, JAN, MARYKEN en HUYBRECHT.
6. ADRIAENKEN RIJCK ADRIAENSZ tr. WILBOERT SYMONS VAN SON.
7. CORNELIS RIJCK ADRIAENSZ vermeld te Dongen van 1549 tot 1580, bezat een stede aan de oostzijde van de Leechstraat te Dongen, groot 2½ bunder belend ten zuiden door de stede van WILBOERT VAN SON.
8. LYSBET RIJCK ADRIAENSZ, overleden vóór 1549, tr. JAN PETERS.

1. 5 Maart 1547. WILLEM WILLEMSZ VAN DONGEN heeft gekocht een stede metten erve daeraen gelegen, groot 9 lopensaet lants, belend ten N. door WILLEM VAN DONGEN'S erve, ten O. door de Donge en ten W. door RIJCK ARYAENS' erve. (Register van vesten van Dongen 1546—1552, folio 15)

2. 12 Maart 1548. GEERTRUYT met RIJCK ARYAENS haren man, en anderen, hebben verkocht een weide groot 8 lopensaet, strekkende mette Hamstraten totten ryoel toe. (Register alsvoren, folio 33v)

3. Juli 1549. ALIT RIJCK ADRIAENSDOCHTER, MARY RIJCK ARYAENS-DOCHTER, PEETER RIJCK ADRIAENS, LAUWEREYS RIJCK ARYAENS, JAN RIJCK ADRIAENS, ADRIAENKEN RIJCK ADRIAENSDOCHTER met WILBOERT SYMONS haren man en voicht, CORNELIS RIJCK ADRIAENS voor hem selven en als voocht van JAN PEETERS' onmondige weeskinderen daar LIJSBET RIJCK ADRIAENSDOCHTER die moeder aff was, en GEERTRUYT RIJCK ADRIAENS weduwe hebben een huis en erf verkocht aan PEETER PEETER JACOBS. (Register alsvoren, folio 61v)

4. 29 Februari 1552. Schuldbekentenis van CORNELIS RIJCK ADRIAENSZ uit zijn stede metten huysinge daer op staende ende met allen den erve daer aen gelegen, belend ten Z. door WILBOERT SYMONS, strekkende van der Leegerstraten tot op WILBOERTS erve toe. (Register alsvoren, folio 143)

5. 25 Februari 1553. CORNELIS RIJCK ADRIAENSZ heeft verkocht een jaarlijk-sche erfpacht van 4 veertelen rogs uit zijn stede groot derdalf bunder. Belend als in No. 4. (Register van vesten van Dongen 1553—1560, fol. 27v)

6. 9 Juli 1554. CORNELIS RIJCK ADRIAENSZ en WILBOERT SYMONSZ hebben verkocht 4 veertelen rogs tsiaerts erfpachsgoet uit hun beider stede metter huysinge daer op staende, tsamen 5 buynder groot, belend ten Z. door CORNELIS CORNELIS, strekkende van der leegerstraten tot op WILLEM VAN DONGEN'S erve toe. (Register alsvoren, folio 78v)

7. 26 Januari 1555. Schuldbekentenis van CORNELIS RIJCK ADRIAENSZ uit omtrent 6 lopensaet zaailand, belend ten N. en ten Z. door WILBOERT ZYMONS. (Register alsvoren, folio 90v)

8. 30 Januari 1557. Schuldbekentenis van CORNELIS RIJCK ADRIAENSZ uit omtrent 6 lopensaet zaailand geheten die bolcken. Belend als in No. 7. (Register alsvoren, folio 163)

9. 20 Januari 1558. WILBOERT ZYMONSZ bekent schuldig te zijn aan ADRIAEN JORISZ de somme van 25 lichtergulden en een veertel rog, te betalen lichtmis over een jaar en nog 3 veertelen rogs en een lopen, te betalen nu bamis toekomende uit zijn stede metter huysinge daer op staende, belend ten N. door CORNELIS RIJCK ADRIAENS, ten Z. door CORNELIS CORNELIS BREBERS, strekkende van de Leegerstraat tot op WILLEM VAN DONGEN'S erve toe. (Register alsvoren, folio 197)

10. 4 Januari 1560. CORNELIS RIJCK ADRIAENS heeft verkocht 42 roeyen moers en een vierendeel weijs sonder den gront, gelegen op den langen put, gebloet met WILBOERT SIJMONS' moer. (Register alsvoren, folio 243)

11. 30 Januari 1562. CORNELIS RIJCK ADRIAENS en WILBOERT ZYMONSZ hebben verkocht aan STOFFEL JOES CORNELISZ 6 lopensaet lants min omtrent 9 roeyen, belend ten Z. door CORNELIS en WILBOERT'S erve, ten N. door WILBOERT'S erve. (Register van vesten van Dongen 1560—1569, folio 56)

12. 30 Januari 1563. ELYSABET PEETERSDOCHTER met CORNELIS CORNELISZ BREBERS haren man heeft verkocht aan PEETER JANSSEN een stede mette huysinge daer op staende, gelegen aan de Leegerstraet, belend ten N. door WILBOERT ZYMONS erve. (Register alsvoren, folio 91)
13. 23 Juni 1563. WILLEM VAN DAELHEM genaempt VAN DONGEN heeft verkocht aan zijn zoon BALTASAR 6 lopen rogs tsaerts erfpachsgoet uit zijn stede groot 2 bunder, strekkende van de Donga tot op WILBOERT SYMONS erve. (Register alsvoren, folio 108)
14. 27 Augustus 1563. De stede waar WILLEM VAN DONGEN op woont, strekt zich uit van de Donga tot op WILBOERT ZYMONS of CORNELIS RIJCKEN erve toe. (Register alsvoren, folio 110v)
15. 14 Februari 1565. ADRIAEN JAN CORNELISZ verkoopt een weye, gelegen in de Molestraet, belend ten W. door WILBOERT SYMONS erve. (Register alsvoren, folio 152v)
16. 28 Mei 1565. STOFFEL JOESTZ heeft verkocht aan HEYNRICH RUTGERS, schout van Dongen, ten behoeve van PEETERKEN STOFFEL JOESDOCHTER 4 veertelen rogs tsaerts erfpachsgoet, o.a. uit een stuk erve geheten den Bolck, groot omtrent 6 lopensaet, belend ten N. en ten Z. door WILBOERT SYMONS erve. Acte voor MATIJS TONISZ en JOOST WILLEMSZ, schepenen van Dongen. (Register alsvoren, folio 158)
17. 23 April 1568. WILLEM VAN DAELHEM genaamd VAN DONGEN en zijn kinderen hebben verkocht aan CORNELIS LAMBRECHTSZ een stede metter huysinge daer op staende strekkende van de Donga tot aan WILBOERT SYMONS erve. (Register alsvoren, folio 252v)
18. 5 September 1568. Schuldbekentenis van PEETER JANSZ VAN BEECK aan zijn vader JAN ADRIAEN DIERCKXZ, uit zijn stede metten huysen en scuere daer op staende ende metten erve daer aen gelegen, groot omtrent XIII lopensaet, belend ten N. door WILBOERT SYMONS erve en ten W. door de Leechstraet. (Register alsvoren, folio 262v)
19. 25 Januari 1569. ADRIAEN PEETER CORNELISZ CUPER, CORNELIS RIJCK ADRIAENS, ADRIAENKEN RIJCK ADRIAENSDOCHTER met WILBOERT ZIJMONSZ haren man, MARIJKEN JAN WILLEMSDOCHTER met CORNELIS RIJCK ADRIAENS haren voogd, CORNELIS ADRIAENSZ en CORNELIS JAN JANLENNIS hebben verkocht aan HEYNRICH RUTGERSZ VAN DER VLOTEN en JAN PEETER STEEVENSZ schout van Dongen, ten behoeve van de zeven wettige kinderen van CORNELIS WACHMANS en joncfrouwe CLEMENCIA VAN ASSEKERS, 5 bunder en 2 lopensaet gronden strekkende van de oude rioel af totter hoger kae, hun verkoopers aanbesteden na de dood van ADRIAEN HEYN TENSZ, onder voorwaarde dat de moer en turven, welke nog op die gronden liggen, door de verkoopers mogen worden gebruikt. (Register alsvoren, folio 270v)
20. Lichtmisavont 1570. Schuldbekentenis van CORNELIS RIJCK ADRIAENSZ uit zijn stede, belend ten Z. door WILBOERT SYMONS' erve, strekkende van der Leegerstraten tot aan WILBOERT SYMONS erve toe. (Register van vesten van Dongen 1569—1580, folio 16v)
21. 1 Februari 1570. ADRIAENKEN JAN RIJCKEN weduwe met WILBOERT SYMONS haar voogd en CORNELIS RIJCK ADRIAENSZ als voogd en JAN LAMBRECHS als toeziende voogd van JAN RIJCKEN zijn broeders onmondige weeskinderen, daar ADRIAENKEN voornoemd die moeder af is, welke kinderen zijn DINGMAN JANSSEN, RIJCK JANSSEN, PEETER JANSSEN, JAN JANSSEN, MARYKEN JANSSEN en HUYBRECHT JANSSEN, hebben verkocht aan WOUTER TONISSEN 3 lopenssen seylants gelegen in den Verloren coast. (Register alsvoren, folio 17)

22. 10 Januari 1571. Schuldbekentenis van STOFFEL JOOST CORNELISZ uit zes lopensaet weyen genaamd den Bolck, belend ten Z. door WILBOERT SYMONS en CORNELIS RIJCKEN' erve. (Register alsvoren, folio 42)
23. 3 Juni 1577. Schuldbekentenis van CORNELIS LAMBRECHTSZ en JAN RAES JANSZ aan BALTASAR WILLEMSZ VAN DONGEN uit CORNELIS LEMMENS' stede, strekkende van de Donga tot aan WILBOERT ZYMONS en CORNELIS RIJCKEN haer erve toe. (Register alsvoren, folio 183v)
24. 4 Januari 1580. ZYMON WILBOERTS, JACOP WILBOERTS, RIJCK WILBOERTS, JAN WILBOERTS, PEETER WILBOERTS, ADRIAEN WILBOERTS en TOONKEN WILBOERTS, alsmede CORNELIS RIJCKEN als voogd van TOONKEN WILBOERTS hebben verkocht aan DENIS PEETER ROELOFSZ: a. een stede met huis en erve, belend ten N. en ten O. door CORNELIS RIJCKEN' erve, ten Z. door ZYMON WILBOERTS' erve en ten W. door de Leege straten. b. een stuk erve of weye, belend ten N. door ANNE GABRIELS' erve, ten Z. door ADRIAEN JOESSEN en CORNELIS CORNELIS RIJCKEN' erve, ten O. door CORNELIS LEMMENS' erve en ten W. door CORNELIS RIJCKEN' erve. c. een stuk seylants geheten die Botcken, belend ten N. door CORNELIS CORNELIS RIJCKEN, ten Z. door PEETER JACOPS, ten O. door ADRIAEN JACOPS en ten W. door CORNELIS RIJCKEN. d. twee veertelen rogs tsaerts, staande ter los. e. een veertel rogs tsaerts staande ter los en nog chijs tsaerts staande ter los tegen den penninck sestien te lossen met honderd daelders van dertich stuivers den daelder en een pont vlaems, al te samen den rogge ende chijs voorzgd. (Register alsvoren, folio 224v)
25. 20 Februari 1581. CORNELIS LEMMENS heeft verkocht een stede metter huysinge daar op staende, strekkende van der Donga tot aan WILBOERT SYMONS erfgenamen erve toe. (Register van vesten van Dongen 1579—1589, folio 42v)
26. 27 Februari 1581. STOFFEL JOESTZ heeft verkocht aan CORNELIS CORNELIS RIJCKEN een stuk erve of weide, belend ten N. en ten Z. door WILBOERT SYMONS erfgenamen erve. (Register alsvoren, folio 43)

II. SYMON VAN SON

- zoon van WILBOERT en ADRIAENKEN RIJCK ADRIAENSDOCHTER; geboren te Dongen 1554, overleden tusschen 29 October en 16 December 1604; trouwt 1e in of voor 1578 CORNELIA CORNELIS WILLEMS BREBERSDOCHTER, weduwe van PEETER JANSZ VAN BEECK, overleden voor Juli 1588; trouwt 2e tusschen 1588 en 1595 GEERTRUYT VAN DEN NYEUWENHUYSE, weduwe van WILLEM JOOS WILLEMSZ, dochter van MATHIJS ANTHONISSEN VAN DEN NYEUWENHUYSE, schepen van Dongen, en CATELIJNE PETER JANSSENDOCHTER, geboren te Dongen 1560, overleden 1604⁽¹⁾.
Uit het 2e huwelijk:
1. CATHELIJN, volgt III.
 2. PEETER, volgt IIIa.
 3. MATHIJS VAN SON, geboren te Dongen omstreeks 1600, vestigt zich te Geertruidenberg. Uit hem de tak te Geertruidenberg; volgt in deel V.
 4. ADRIAENA, volgt IIIb.

(¹) Overlijdensjaar volgens 18e eeuwse geslachtregisters van Son, handschriften van Simon van Son, heer van Raamsdonk.

CORNELIS WILLEMS BREBERS had de volgende kinderen:

1. WILLEM CORNELIS BREBERSZ, overleden vóór 1590, tr. HILLEKEN, vermeld 1598.
Uit dit huwelijk:
a. PEETER, vermeld 1598, 1603.
2. CORNELIS CORNELIS BREBERSZ, woonde 1554 op zijn stede aan de Leechstraat te Dongen, die hij in 1563 verkocht aan PEETER JANSZ VAN BEECK. Hij tr. ELYSABET PEETERSDOCHTER, vermeld 1563.
3. JAN CORNELIS BREBERSZ.
Zijn dochter ANNA, vermeld 1586, 1597 tr. JASPER LOEY, ZYBRECHTSZ, overleden vóór 1588.
4. CLAUS CORNELIS BREBERSZ vermeld 1578.
5. DINGEN CORNELIS BREBERSDOCHTER, overleden vóór 1579, tr. HANDRICK RUTGERS VAN DER VLOETEN, schout van Dongen 1565, „dewelcke in tijden van der gueserie ter predicatien van de calvinisten heeft geloopen“^(*), overleden omstreeks 1579.
Uit dit huwelijk:
a. SARA VAN DER VLOETEN, vermeld 1599.
b. ISABELLA VAN DER VLOETEN, overleden omstreeks 1599.
HANDRICK RUTGERS VAN DER VLOETEN hertr. ADRIANA JAN JAN REYNENDOCHESTER (ook genoemd ADRIANA JAN JANS DE METSERDOCHTER), vermeld 1580.
Uit dit huwelijk:
c. JAN VAN DER VLOETEN, vermeld 1599.
d. MAEYKEN VAN DER VLOETEN, tr. CORNELIS HUBRECHT CORNELISZ, vermeld 1599.
6. CORNELIA CORNELIS BREBERSDOCHTER, tr. 1e PEETER JANSZ VAN BEECK, vermeld 1563, overleden vóór 1578, tr. 2e SYMON WILBOERTS VAN SON.
Uit het 1e huwelijk:
a. JAN PEETERS VAN BEECK, vermeld 1578, 1588.
b. ADRIAEN PEETERS VAN BEECK, vermeld 1578, 1588.

Geslacht VAN DEN NYEUWENHUYSE

Het wapen

Op één der in noot 1 genoemde geslachtsregisters van Son, vermeldt SIMON VAN SON, heer van Raamsdonk, het volgende over dit geslacht.

„De Nieuwenhuysens zijn mede gevlucht om de religie en is van haar een „fondatie gesticht tot Mechelen alwaer de afkomelingen gepriviligeert zijn. „t'wapen is een silver velt daarop een swarten leuw met een rode uytstekende „tongh“.

Het bovenstaande heeft betrekking op HEYLWIG VAN DEN NIEUWENHUYSE (dochter van HENDRIK MICHIELSZ VAN DEN NIEUWENHUYSE en CATHARINA VAN CAMPFORT) geb. te Diessen bij Hilvarenbeek in 1500, stichtster in 1562 van het Godshuis van de Putterije te Mechelen. Zij tr. 1e HANS POPPENRUYTER, burger van Mechelen in 1514 en stichter van een geschutgieterij aldaar. Uit dit huwelijk waren geen kinderen evenmin als uit haar 2e huwelijk met REMI DE HALLUT. De geschutgieterij en het proviseurschap van de Putterije gingen over op den zoon van haar broeder HENDRIK (de oude) VAN DEN NIEUWENHUYSE en vervolgens op diens nakomelingen^(*).

(*) Taxandria 1927, blz. 18.

(*) Zie Bulletin du cercle archéologique, littéraire et artistique de Malines, deel 20 (jaargang 1910), blz. 265 e.v.; Biographie Nationale de Belgique; Provincie, stad en district van Mechelen, opgeheldert in hare kercken etc. 1770, 2e deel, blz. 270.

De vlucht om de religie buiten beschouwing latende, is SIMON VAN SON'S aanteekening dus juist en het is niet te verwonderen, dat hij als wapen van zijn over-over-grootmoeder GEERTRUYT VAN DEN NYEUWENHUYSE het zelfde aannam, dat door die Mechelsche familie werd gevoerd. Dit temeer, waar de Dongensche van den Nieuwenhuysen's bezittingen in Diessen bij Hilvarenbeek hadden en het derhalve niet twijfelachtig was, dat beide families tot het zelfde geslacht behoorden.

En toch is de veronderstelling omtrent het wapen niet juist gebleken. In het archief van de Nassausche Domeinen: „Dongen, Kerk, school en armenzaken 1600—1776“, folio 33 (in 1922 nog geïnventariseerd als No. 4594), komt voor een acte van 13 Mei 1637, bezegeld o.a. door CORNELIS M. M. VAN NIEUWENHUYSE (hieronder vermeld bij 2a). Zijn zegel vertoont eenige dwarsbalken (het zegel is onduidelijk) en een schildhoofd, beladen met drie staande vogels (eendjes?) naast elkaar. Ongetwijfeld voerde hij het zelfde wapen als zijn vader en grootvader, die beide eveneens schepen van Dongen waren, zoodat dit wapen moet worden geacht te zijn dat van de Dongen gevestigde tak van dit geslacht. En hiermede is dan tevens verklaard, dat de jongere zoon van het echtpaar VAN SON—VAN DEN NYEUWENHUYSE, met name MATHIJS VAN SON, burgemeester en schepen van Geertruidenberg, het wapen van zijn moeder, eenigszins gewijzigd door „gegolfde“ dwarsbalken, heeft gevoerd en met hem al zijn nakomelingen tot op heden, terwijl dit in gewijzigden vorm, n.l. drie eendjes (2 en 1) zonder dwarsbalken wordt gevoerd in den tak van zijn ouderen broeder Peeter, dus in het Dongensche geslacht van Son. Dat dit is geschied, is niet te verwonderen, want SYMON VAN SON, die als schepen van Dongen zeker wel met een zon heeft gezegeld — evenals dit het geval is geweest met zijn neef SYMON ANTHONISZ VAN SON, schepen van Alphen —, liet bij zijn dood in 1604 nog zeer jeugdige kinderen na, die ten huize van hun oom VAN DEN NYEUWENHUYSE werden opgevoed en dus meer de tradities der Nieuwenhuysen's dan die der van Son's hebben leeren kennen.

Genealogische aanteekeningen

MATHIJS ANTHONISZ VAN DEN NYEUWENHUYSE, geboren omstreeks 1508, schepen van Dongen 1565, verhuisde in 1581 of '82 van Dongen naar Geertruidenberg „mits dien hem nyet gelegen en was ten platten lande langer te blijven sitten, als een oudt man wesende, alsoe ter tijt omtrent 74 jaeren oudt zijnde, en dat zijne huysvrouwe afflyvich geworden was en hij oock van zijne kinderen gescheyden“ was. Hij verliet Geertruidenberg „deur de muytenatie“ dezer stede (1589 overgave der stad aan Parma) en vestigde zich toen te Sevenbergen. Hij overleed tusschen 1596 en 1600. Zijn goederen werden in 1600 onder zijn kinderen verdeeld, behalve de bosschen genaamd Wijffliet, gelegen te Diessen bij Hilvarenbeek, beslaande de helftscheidinge van 14 morgen „soe lant ende slijck“, die onverdeeld bleven en waarin ook zijn stiefzoon Jan van Gils voor $\frac{1}{4}$ deel was gerechtigd. Deze had echter reeds in 1595 zijn recht op Wijffliet verkocht aan MEERTEN MATHIJSZ VAN DEN NYEUWENHUYSE en SYMON WILBOERTS.

MATHIJS ANTHONISZ VAN DEN NYEUWENHUYSE was gehuwd met CATHELIJNE PETER JANSSENDOCHESTER. Zij was eerder weduwe van GOVAERT CORNELISSEN VAN GILS en had uit dit huwelijk een zoon JAN VAN GILS, die 1595 te Delft woonde en twee kinderen had, n.l.:

- a. ADRIAEN VAN GILS, droogscheerder te Amsterdam in 1610.
- b. ANNA VAN GILS, vermeld 1610.

CATHELIJNE PETER JANSSENDOCHESTER overleed omstreeks 1581 en had uit haar huwelijk met MATHIJS VAN DEN NYEUWENHUYSE de volgende kinderen:

1. ANTHONIS MATHIJSZ VAN DEN NYEUWENHUYSE, overleden tusschen 1597 en 1600. Van zijn kinderen wordt genoemd:
a. PETER, vermeld 1600.
2. MEERTEN MATHIJSZ VAN DEN NYEUWENHUYSE, schepen van Dongen 1610. Hij was voogd over de vier weeskinderen van SYMON WILBOERTS, die te zijnen huize werden opgevoed.

Van zijn kinderen wordt genoemd:

- a. CORNELIS VAN DEN NYEUWENHUYSE, schepen van Dongen 1637, wiens schepen-zegel hiervoor is beschreven en waarvan voor zoover leesbaar het randschrift luidt: ...ELIS. M. M. v. NIEVWE...

Schepenzegel van Cornelis M.Mzn. van den Nyeuwenhuysse
1637

3. GEERTRUYT MATHIJSDOCHTER VAN DEN NYEUWENHUYSE, geboren te Dongen 1560, overleden 1604. Zij tr. 1e WILLEM JOOS WILLEMSZ, overleden vóór 1588, zoon van JOOST WILLEMSZ, schepen van Dongen 1565. Zij tr. 2e vóór 1595 SYMON VAN SON.

Uit het 1e huwelijk:

- a. JOOST WILLEMSZ, vermeld 1588, 1625.

Uit het 2e huwelijk vier kinderen, hierboven bij SYMON VAN SON genoemd.

SYMON VAN SON, die in acten nooit met zijn familienaam voorkomt, doch daarin uitsluitend SYMON WILBOERTS of SYMON WILBOERT SYMONSZ wordt genoemd, was in 1584 gezworene en van 1588 tot 1596 schepen van Dongen (*). In 1603 en 1604 was hij aldaar heiligengeestmeester. Als schepen compareerde hij in 1588 te Breda met andere regenten van Dongen en van Oosterhout, wegens een proces tusschen de dorpen Dongen en Oosterhout ter zake van het omslaan van reële lasten door de regenten van Oosterhout over de goederen van Dongensche ingezetenen, gelegen te Oosterhout.

Zijn eerste vrouw CORNELIA CORNELIS BREBERSDOCHTER was in eerder huwelijk getrouwd geweest met PEETER JANSZ VAN BEECK, met wien zij een stede, groot 13 lopensaat, ook wel genoemd groot 1½ bunder, bewoonde aan de Leechstraat te Dongen. Deze stede had PEETER VAN BEECK in 1563 gekocht van CORNELIS CORNELISZ BREBERS en grensde ten Noorden aan de stede

(*) Register van Schepenschuldbrieven van Dongen 1579—1589, acten tusschen 16 Januari 1588 en 29 April 1596.

van WILBOERT SYMONS VAN SON. Nadat PEETER VAN BEECK was overleden en CORNELIA was hertrouwd met SYMON WILBOERTS, werd PEETER VAN BEECK'S nalatenschap in 1578 tusschen haar en haar twee minderjarige voor-kinderen, JAN en ADRIAEN VAN BEECK gescheiden. De stede aan de Leechstraat werd aan haar toebedeeld, terwijl zij de verplichting op zich nam aan elk kind bij zijn meerderjarigheid „een bedde met sijn toebehoert" te geven en als „sij comen tot houwelijken staat" een koe en 65 rijns gulden.

CORNELIA BREBERS overleed omstreeks 1588 zonder kinderen na te laten uit haar huwelijk met SYMON WILBOERTS, die nu de stede met zijn twee nog minderjarige stiefzonen bleef bewonen. Na zijn tweede huwelijk heeft SYMON WILBOERTS waarschijnlijk de stede aan de Leechstraat verhuurd. Althans begon hij 10 Juni 1591 een proces voor het Gerecht van Dongen tegen TONIS JAN HUBEN, die van hem een huis, schuur en weiland had gehuurd en verschil van meening had over het betalen der huurpenningen. SYMON WILBOERTS eischte 25 carolusgulden ter goede rekening, die TONIS JAN HUBEN niet wilde betalen. Den 13 April 1592 eindigde dit proces met de uitspraak der schepenen, die „appointeren voer recht den verweerder tot zijnder ontsult, bij kennen oft ontkennen den eysch des aenleggers".

SYMON WILBOERTS hertrouwde, vermoedelijk spoedig na 1588, met GEERTRUYT VAN DEN NYEUWENHUYSE. Zij was in of voor 1588 weduwe geworden van WILLEM JOOS WILLEMSZ en had uit dit huwelijk een minderjarige zoon, JOOSKEN, die nu ook ten huize van SYMON WILBOERTS werd opgevoed.

SYMON WILBOERTS en zijn vrouw bewoonden hun stede, groot 6 bunder, in de Breedestraat, gelegen in het Oostelijke deel van Dongen nabij de Moerstraat (*). Op stal stonden (in 1600) twee paarden en drie koeien.

Naast het landbouwbedrijf werd hier ook het brouwambacht uitgeoefend. In de later te noemen voogdij rekeningen der kinderen, komt daarover de volgende post voor: „Item noch betaelt aen JAN PEETERSS VAN BEECK tot behoef van CORNELIS STOFFEL PEETERSS, meulder, de somme (van) vyer rijns gulden ter saecken dat den selven CORNELIS STOFFELS in den leven van SYMON WILBORTSS saliger verscheijden mout hadde gemaelen om gelt".

Dat het hier gebrouwen bier ook aan huis werd getapt, blijkt uit het volgende verhaal.

Op Zondag 21 Januari 1596, tegen den avond, verzamelde zich een tiental „jonge gesellen en huyslieden" ten huize van SYMON WILBOERTS. Zij zetten zich aan twee tafels en dronken bier. De goede stemming, die er oorspronkelijk heerschte, werd langzamerhand verstoord en eindigde in een twist, die zoo hoog liep, dat SYMON WILBOERTS zich genoodzaakt zag drie der gasten, met name ANTONIS ADRIAEN RAESSEN, RAES WILLEMSZ en JAN WOUTERS, buiten de deur te zetten. Voor alle zekerheid werd de deur met een boom gesloten. Het drietal was over deze behandeling zeer gebedgd. Zij begonnen op de deur te slaan en riepen „laet ons door, wij willen in huis wesen". Doch GEERTRUYT MATHIJS ANTONISDOCHTER, de huisvrouw van SYMON WILBOERTS als „werdinne" riep hen toe „ick en sal U desen avont egheen bier meer tappen" en „men sal U nyet meer inlaten", doch toen zij zich verwijderde om licht te ontsteken, zagen zij kans wederom in huis te komen. Daar werden zij opgewacht door een der andere gasten, JAN ADRIAEN PETERS genaamd, die hen met een groot stuk hout te lijf wilde gaan en bij dien uitval buiten de deur geraakte. Toen hij weer naar binnen kwam, was daar een algemeene verwarring ontstaan omdat ANTONIS ADRIAEN RAESSEN zijn mes had getrokken en met dien „blooten opsteker" in den wilde rondstak. Ieder trachtte zich te verweeren, waarbij stoelen, stokken en manden als verdedigingswerktuigen werden gebruikt. Plotseling verstomden de stemmen, want de woesteling ANTONIS ADRIAENS had van een der aanwezigen zulk een slag bekomen, dat hij voor dood bleef liggen.

(*) Gemeente-archief van Dongen: Koljenboek 1599; Omslag over 1601—1606 in Register 5e Penning en Bede 1581—1641.

De volgende morgen, toen SYMON WILBOERTS' vrouw met haar „dienshede" MARIJKEN MICHELSDOCHTER de kamer, waar alles overhoop was blijven liggen, opruimde, vonden zij het mes van ANTONIS ADRIAENS. Deze was inmiddels weer bij kennis gekomen en toen hem het mes werd getoond, was hij over de vondst zoo verheugd, dat hij uitriep „ick mach er op een ander tijt op drincken". Dit zou evenwel niet gebeuren, want dien zelfden dag nog stierf hij.

Toen den volgenden dag, den 23en Januari, de schout met twee der schepenen, waaronder SYMON WILBOERTS, een lijkschouwing hield, bleek het, dat aan het lijk „aen zijn geheel lijff ende oijck mede aen zijn hoofd egheen quetsueren gevonden werden". Een langdurig gerechtelijk onderzoek wees ten slotte uit, dat JAN ADRIAEN PETERS den „doetslach" had gepleegd.

Tijdens het leven van SYMON WILBOERTS had het dorp Dongen door zijn ligging veel te lijden van de verschrikkingen van den Tachtigjarigen oorlog. Aan de Oostzijde grensde het aan de Meijerij van den Bosch, die in Spaansche handen was en aan de westzijde lag Breda, dat behalve tusschen 1581 en 1590, sinds 1577 met de Baronie, waarvan Dongen een deel uitmaakte, in bezit was van de Prinsen van Oranje. Het ligt voor de hand, dat Dongen, liggende op de grens van de beide vijandelijke landstreken, meermalen werd bezocht door legerafdeelingen, die naar de gewoonte van dien tijd van de gelegenheid gebruik maakten om de dorpen waar zij doortrokken, te brandschatten en te plunderen.

In de maand Juli 1596 hadden de ingezetenen van Dongen het zeer erg te verduren. Een afdeeling voetvolk uit Breda deed een „executie" over Oosterhout naar Dongen, waar zij den 9en Juli aankwam, terwijl een andere afdeeling, die over Alphen en Goirle was gemarcheerd, eveneens op dien dag in de vroege te Dongen verscheen en er gedurende vier dagen huis hield.

Twee dagen later, den 14en Juli, trok de Heer VAN MERVEN aan het hoofd van een „vane ruyteren" en met zeer veel voetvolk Dongen binnen. Hij was op weg van Breda naar Heusden en „convoyeerde" daarheen eenige „Joffrouwen", die op een wagen waren gezeten. De wagen was met twee paarden bespannen, maar het bleek dat de mulle Brabantsche wegen voor de dieren te zwaar waren. In Dongen aangekomen werd den schout gelast nog twee paarden te halen en deze voor den wagen te doen spannen. Terwijl de schout er op uit ging om aan dien last te voldoen, drongen de ruiters zijn huis binnen en haalden er alles weg wat eetbaar was. Het convooi van den Heer VAN MERVEN bleef twee dagen te Dongen, plunderde er naar hartelust en vertrok 16 Juli in de richting van Heusden. Nog geen week later, den 22en Juli, werd Dongen ten derde maal bezocht door Staatsch krijgsvolk en wel door een troep van omtrent 300 soldaten, vergezeld door eenige ruiters, komende uit Breda. Deze bleven tot 24 Juli, maakten het nog veel bonter dan hun voorgangers en plunderden bij een zeventigtal inwoners.

Bij deze drie achtereenvolgende tochten, waren ongeveer negentig gezinnen leegggeschud. Het was den lieden wel voornamelijk om proviand te doen geweest, want nagenoeg in elk huis waar zij binnendrongen haalden zij al het vleesch, brood, boter en kaas weg, terwijl zij zich verder door de inwoners de noodige „potten biers" lieten tappen. Bij den schout richtten zij feestmalen aan, waaraan „sallaet, eyeren en visch" niet ontbraken. Maar ook andere zaken waren van hun gading, zooals kleeren, ondergoed en koperen voorwerpen. Zij ontzagen zich niet daartoe de kasten open te breken en bij enkelen, die niet goedschiks gaven, werd alles kort en klein geslagen. Bij den molenaar werd zijn vrouw en dochter doodgeslagen. Een oude vrouw van 80 jaar werd gedwongen al haar spaarpennningen af te geven. Bij den secretaris van het dorp werden uit zijn „secreet-camer" eenen register des dorps van Donghen en drie andere registers weggenomen en van een arme man werden al zijn hemden gestolen, alsmede „eenen clooffrock die hem den heyleghen geest (de armezorg) om godswille hadde gemaect".

Ook het huis van SYMON WILBOERTS werd tijdens die strooptochten niet gespaard. Hieromtrent is het volgende vermeld:

„Geertruyt Simoon Wilberts huysvrouwe, soe heuren man tot Breda sit gevanghen, heeft tot heuren huysen die drie vrs reysen de soldaten, die van Breda tot Donghen gesent waren en quamen liggen, tot heuren huysse moeten houden en hebben heur genomen allen heur vleesch, boter en broot en seven hoenderen en hemden en anderen lyndenwerck en de schordt van heuren Lijve affgenomen; dat heur meer hadden gecost dan XII rijns gulden en bij eedt begeerte te verclaren soe waerachtigh te sijn".

Over die gevangenschap van SYMON WILBOERTS is niets naders bekend. Mogelijk is hij door het krijgsvolk als gijzelaar naar Breda gevoerd.

Landerijen en inkomsten

Bij hun overlijden in 1604 lieten SYMON WILBOERTS en zijn vrouw de volgende vaste goederen na, die door de voogden hunner kinderen werden verhuurd en waarvan de huuropbrengst sinds 1607 uit de voogdijrekeningen blijkt.

1. „De stede, gestaen ende gelegen op te Breestraet", waaronder begrepen: „de huysinghe, backhuys, hoffdries (hofweide) en de bogaerde daer aen gelegen, een ghebynt schueren naest de bogaert, mette schaepskoye ende „verckenskoye".
verhuurd aan DIRCK DIRCXSS, volgens huurcedulle van 19 Juni 1606 voor de jaren half Maart 1607—half Maart 1613 tegen 19 rijns gulden per jaar; verhuurd aan ANTHONIS ADRIAEN ADRIAEN JANNIS, met de perceelen genoemd onder 3e t/m 9e, volgens huurcedulle van 27 Februari 1613 voor de jaren 1613, 1614 en 1615 tegen 94 r.gl. per jaar.
2. zeven „lopensaet saylants", gelegen in de voornoemde stede.
verhuurd aan DIRCK DIRCXSS, ingaande „ten oogst in de stoppelen" 1607 — idem 1613 tegen 14 r.gl. per jaar; verhuurd aan ANTHONIS MATHIJS ANTHONISSE voor 1613 tegen 9 r.gl. per jaar; en aan ANTHONIS ADRIAEN ADRIAEN JANNIS voor 1614 en 1615 tegen 9 r.gl. per jaar.
3. drie „weykens", gelegen achter in de voornoemde stede.
verhuurd aan ADRIAEN WOUTER ANTHONISSEN VAN DEN NYEUWEN-HUYSE en anderen van 1607—1610 tegen 19 r.gl. 15 stuivers per jaar en voor 1611 en 1612 tegen 21 r.gl. per jaar; verhuurd aan ANTHONIS ADRIAEN ADRIAEN JANNIS van 1613—1615.
4. „verscheyden weylant" gelegen in de voornoemde stede.
verhuurd aan DIRCK JANSS VAN GESTEL van 1607—1611 tegen 15 r.gl. per jaar en aan ANTHONIS ADRIAEN ADRIAEN JANNIS van 1613—1615.
5. „Nyeulant" gelegen in de voornoemde stede.
verhuurd aan JAN ANTHONIS CORNELISS van 1607—1612 tegen 6 r.gl. per jaar en aan ANTHONIS ADRIAEN ADRIAEN JANNIS van 1613—1615.
6. „een gebout schuere".
verhuurd aan JAN ANTHONIS CORNELISS van 1607—1612 tegen 4 r.gl. per jaar en aan ANTHONIS ADRIAEN ADRIAEN JANNIS van 1613—1615.
7. „een gebout schuere".
verhuurd aan LAMBRECHT ANTHONIS ARIAENS en anderen van 1607—1612 tegen 4 r.gl. per jaar en aan ANTHONIS ADRIAEN ADRIAEN JANNIS van 1613—1615.
8. „negen lopensaet en 16 royen saylants", gelegen in de voornoemde stede.
verhuurd aan ANDRIES ADRIAEN OOMEN en anderen van 1607—1612 tegen 36 stuivers per lopensaet per jaar en aan ANTHONIS ADRIAEN ADRIAEN JANNIS van 1613—1615.
9. „een lopensaet en 28 royen saylants, gelegen aen de straet in den bogaerd".
verhuurd aan CLAES ARIAENSS VEN van 1607—1612 tegen 4 r.gl. 10 stuivers per jaar en aan ANTHONIS ADRIAEN ADRIAEN JANNIS van 1613—1615.

10. „een veertel, oft een lopensaet, hoylants tot 's-Gravemoer op te vaert geleegehen".
verhuurd aan BERNEERT CORNELIS SOOMERS en anderen voor 1607—1608 tegen 8 r.gl. per jaar; aan JAN ANTHONIS CORNELISS voor 1609 en 1610 tegen 8 r.gl. per jaar en aan den zelfden van 1611—1615 tegen 9 r.gl. p. jaar.
11. „1¹/₂ buynder weylants gelegen overt rioel".
verhuurd aan DOMUS JAN DOMUSSEN voor 1607 en 1608 tegen 6 r.gl. per jaar; aan ANTHONIS MATHIJS ANTHONISSEN en anderen van 1609—1615 tegen 8 r.gl. per jaar.
12. „5 loopensaet weylants gelegen aen den Groenendijck onder Oosterhoudt".
verhuurd aan CORNELIS CLEYS GODERTSS van 1607—1612 tegen 9 r.gl. per jaar en van 1613—1615 tegen 10 r.gl. per jaar.
13. „6 loopensaet hoylants aen den Groenendijck geleghen".
verhuurd aan PEETER JOOST WILLEMS van 1607—1609 tegen 5 r.gl. 2 stuivers per jaar; aan ADRIAEN GODERT SYMONSS van 1610—1612 tegen 11 r.gl. 16 stuivers per jaar en aan CORNELIS PETERSSEN van 1613—1615 tegen 14 r.gl. 12 stuivers per jaar.
14. „een buynder hoylants geleghen in 't veen".
verhuurd aan JAN ANTHONIS GEERTSS van 1607—1612 tegen 14 r.gl. per jaar; aan ANTHONIS en JOOS ARIAEN ARIAENSSEN van 1613—1615 tegen 14 r.gl. per jaar.
15. ¹/₄ deel in „den Bosch genaempt Wijftliet", ook genoemd „het hof van Wijftliet", gelegen te Diessen bij Hilvarenbeek.
verhuurd aan DIRCK PEETER CORNELISS voor 1607 en 1608 tegen 8 r.gl. 10 stuivers per jaar; aan MARTEN MATTHIJS ANTHONISS VAN DEN NYEUWENHUYSE van 1609—1615 tegen 13 r.gl. 10 stuivers per jaar.

De pachten, alsmede andere inkomsten, zooals verkoop van elzen en berkenhout, renten van „capitaele penninghen" etc. brachten jaarlijks gemiddeld ongeveer 250 rijngulden op, waarvan ruim 17 gulden per jaar aan belastingen moest worden betaald. Deze belastingen, bestaande uit coninxbeden, 5e penninck, contributies, verpondinghen, chijnsen etc., werden geheven door de pachters der belastingen te Dongen, Oosterhout, 's-Gravemoer, Raamsdonk, Diessen en door de Abdij van Tongerlo.

De opvoeding der weeskinderen

De bovengenoemde inkomsten waren ruim voldoende om de vier nog minderjarige kinderen van SYMON WILBOERTS, in 1604 ouderloos achtergebleven, op te voeden, want gemiddeld kostte die opvoeding 35 gulden per jaar voor elk kind. Tusschen 1604 en 1606 wordt als hun voogd vermeld hun oom van vaders zijde RIJCK WILBOERTS en als toezienende voogd hun oom van moeders zijde MEERTEN VAN DEN NYEUWENHUYSE, doch sinds 1607 trad de laatste op als voogd en RIJCK WILBOERTS als toezienende voogd. Het jongste kind, ADRIAENKEN, werd tot 1608 uitbesteed bij LAUREYS PEETER JACOBSZ en daarna in het huisgezin opgenomen van haar voogd, waar de drie oudste kinderen reeds eerder een onderdak hadden gevonden. Aan kostgeld werd voor elk kind per jaar 18 rijngulden in rekening gebracht. De kinderen gingen op school bij Mr. ROBBRECHT, die in 1607 de volgende rekening aan den voogd indiende: „Merten Tijsen U zal believen te beth(alen) th(ien) st(uiivers) over neghen maen, den schoelgelts Pr Symons, Adriaenken Symons ende Tijsken Symon Willeboorts, verschenen 8 Juny 1607, met een st. voer twee a.b. boecken, twee blancken, voer cortte passye ende tafelboeck, twee st. een halven voer een Joseph, vier st. voer eenen vuytersten wille en drye st. voer een ure van de doot voer Adriaenken en voer Peeteren twee st. een halven voer een Joseph en vier st. voer een vuytersten wille, compt tzamen drye gulden drye st. een halve".

Mr. ROBBRECHT werd in 1607 als schoolmeester vervangen door Mr. DIERCK DIERCKXEN, die bovendien koster van de R. K. kerk en pachter van de door SYMON WILBOERTS nagelaten stede was. Deze berekende aan schoolgeld over de jaren 1607—1615 de somme van 7 r.gl. en 15 stuivers.

De kinderen werden ruim van kleederen en ondergoed voorzien. De prijzen der jongenskleeren bedroegen voor een hemd 15 stuivers, een paar schoenen 10 tot 23 st., een hoed 11 tot 26 st., een paar „blocken" (klompen) 9 st., een linnen broek 10 st., een paar kousen 11 st., een wollen wambuis en wollen hemdrok 4 r.gl. 7 st. De meisjes droegen voor dagelijksch gebruik veelal roode rokken en roode „lijffkens". Een dagelijksche rok kostte aan laken 5 gl. 15 st. en aan maakloon bij den kleermaker nog 2 gl. 15 st. Het schoenlappen voor de vier kinderen kostte per jaar omstreeks 30 stuivers. In 1611 kreeg LYNTKEN haar moeders „bouwen" (een overrok van kostbare stof), waarvan de voering moest worden vernieuwd met „drye ellen voederslaecken min een vierendeel". In 1614 werden de drie andere kinderen in de mooie kleeren gezet. PEETER kreeg nieuwe „swertte cleederen met coorden" voor 17 gl. 9 st. Voor MATHIJS werd daarvoor betaald 12 gl. 5 st. En ADRIAENTKEN kreeg een nieuwe zwarte rok van laken met fluweel, zijde en koorden ter waarde van 20 gl. 9 st. 2 oort en twee „lijffkens daervan d'eene gesloten is", die samen 4 gl. 8 st. kostten.

De meisjes kregen onderwijs in huiselijke bezigheden. Zoo was LYNTKEN van af 1608 tot aan haar huwelijk werkzaam in de huishouding van haar voogd, of zooals hij het in 1613 uitdrukte, zij had hem „vijff jaeren lanck gedient als Maerta" en daarmede des jaars 13 r.gl. verdiend. ADRIAENTKEN werd onderwezen in het „hantwerck van nayen" door de vrouw van Willem de metselaar. Op Vastenavond kregen de meisjes 2 à 3 gulden zakgeld.

De jongens werden na hunne schooljaren opgeleid voor het landbouwbedrijf en daartoe waarschijnlijk in dienst genomen op naburige boerderijen. De oudste zoon PEETER was althans na 1608, behalve een gedeelte van het jaar 1610 en den winter van 1612, niet meer ten huize van zijn voogd en MATHIJS evenmin na 1613. In Januari 1615 was PEETER met zijn voogd aanwezig ten huize van STOFFEL PEETER VAN GILSE, waar zij twee dagen „coopdach hielden van haer hout op de stede" en bij die gelegenheid 2 r.gl. 4 st. moesten betalen voor „verdroncken gelagen".

In Februari 1616 deed MEERTEN VAN DEN NYEUWENHUYSE verantwoording van zijn administratie. Door zijn goed beheer had hij uit de inkomsten der kinderen ruim 1000 gulden overgelegd, die nu onder hen werden verdeeld. LYNTKEN had bij haar huwelijk in 1613 hiervan reeds 150 gulden vooruit genoten. Uit dankbaarheid kreeg de voogd van hen nu 25 rijngulden „voer een vereeringe en gratuiteyt voor sijne administratie en goede regeringhe".

Oorkonden

1. 24 Maart 1578. JAN JANSSEN VAN BEECK als voogd en CLAUS CORNELIS BREBERS als toezienende voogd van de twee onmondige weeskinderen van wijlen PEETER JANS VAN BEECK, en CORNELIA weduwe van PEETER JANS VAN BEECK, moeder van deze twee weeskinderen, met ZYMON WILBOERT SYMONSZ haar man, hebben verkocht een stuk zaailand, groot omtrent ¹/₂ bunder. (Register van vesten van Dongen 1569—1580, folio 197)
2. 24 Maart 1578. Scheiding en deeling van de nalatenschap van wijlen PEETER JANS VAN BEECK, waarvan de erfgenamen zijn 1e CORNELIA CORNELIS BREBERSDR, weduwe PEETER JANS VAN BEECK met ZYMON WILBOERTSZ haar man, 2e de twee onmondige kinderen van PEETER JANS VAN BEECK, met name JAN en ADRIAEN. CORNELIA CORNELIS BREBERSDR wordt o.m. bedeed met de stede mette huysinge ende scuere daer op staende ende metten erve daer toe behorende, groot omtrent ¹/₂ bunder, gelegen aan de Leegerstraat, belend ten N. door WILBOERT SYMONS erfgenamen erve. (Register als voren, folio 180)

3. 3 Augustus 1579. JOIRIS VAN DER WEE, schout van Dongen, benoemt ADRIAEN CORSTEN tot voogd en ZYMON WILBOERTS tot toeziende voogd van de twee weeskinderen van wijlen HEYNRICK RUTGERS VAN DER VLOTEN, daar die moeder af is DINGEN MERTENSDOCHTER en gelast ADRIAENE JAN JANS DE METSER (ook genoemd ADRIANA JAN REYNENDR) weduwe van HEYNRICH RUTGERS VAN DER VLOTEN binnen 14 dagen inventaris over te leveren van alle goederen.
(Besetboek van Dongen 1578—1589, acten 3 Augustus 1579, 16 Januari en 30 Januari 1581)
4. 15 Februari 1580. JAN JANSSEN VAN BEECK als oom en voogd en CLAES CORNELIS BRABERS als oom van JAN en ADRIAEN, onbejaarde zonen van wijlen PEETER JANSSEN VAN BEECK voor de eene helft, en CORNELIA CORNELIS BRABERSDOCHTER weduwe van PEETER JANSSEN VAN BEECK en moeder van de voornoemde kinderen met SYMON WILBORT SYMONSSEN haar man voor de andere helft, hebben verkocht $\frac{1}{2}$ bunder zaailand gelegen te Vuylendongh. (Register van vesten van Oosterhout 1579—1581, folio 55)
5. 20 Februari 1580. ADRIAEN CORSTIAEN MEEUSS als voogd en ZYMON WILBOERTS als toeziende voogd van de twee voorkinderen van wijlen HEYNRICK RUTGERS VAN DE VLUETEN, genaamd ISABELA en SCARA (SARA), en ADRIAENKEN JAN JAN REYNENDOCHTER weduwe HEYNRICK RUTGERS VAN DER VLUETEN met haar kinderen genaamd JAN en MAEYKEN hebben verkocht een stuk zaailand, groot omtrent $3\frac{1}{2}$ lopensaet.
(Register van vesten van Dongen 1579—1589, folio 14)
6. 29 Februari 1580. ADRIAEN CORNELIS CORSTIAEN MEEUSZ c.s. hebben verkocht aan SIJMON WILBORT SIJMONSSEN de helft in een beempd, groot omtrent 5 loopensaet, gelegen in de Kyllen.
(Register van vesten van Oosterhout 1579—1581, folio 57)
7. 4 Maart 1581. ADRIAEN JAN CLAEUWEN heeft verkocht aan SYMON WILBORT ZYMONSSEN en AERT JAN CORNELIS (zwager van JAN JANSSEN VAN BEECK) een stede met huus ende hoff metten erve daeraen gelegen, groot omtrent 7 lopensaet, gelegen in de onnutte velden.
(Register als voren, folio 136 en 137)
8. 2 Mei 1581. SYMON WILBOERT SYMONS heeft gekocht voor 55 gulden $\frac{1}{2}$ bunder moer, gelegen onder de heerlijkheid van Dongen, zonder den grond.
(Register van vesten van Dongen 1579—1589, 1e ongenummerde blz.)
9. 22 Maart 1582. SYMON WILBORT SYMONSSEN heeft verkocht de helft in een beempd, groot omtrent 5 lopensaet, gelegen in de Kyllen.
(Register van vesten van Oosterhout 1582—1583, fol. 15v)
10. 23 Maart 1584. JORIS VAN DER WER, schout van Dongen, AERT JAN CORNELISSEN e.a. schepenen, SYMON WILBOERTS e.a. gesworens, verklaren van dorpswegen 217 carolus gulden schuldig te zijn aan ADRIAEN CORIJNEN te Sgravenmoer.
(Register van vesten van Dongen 1579—1589, fol. 106)
11. 23 Juli 1584. SIJMON WILBOERT SYMONS en PETER PETER CORNELISS hebben gepacht voor 4 jaren van mijnheer den Commandeur de tienden van Ulendonck onder Oisterhoudt, waarvoor eenige ingezetenen van Dongen borg blijven.
(Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1571—1598)
12. 13 Maart 1585. SIJMON WILBOERTS verklaart schuldig te zijn aan PETER CORNELIS AERTSS de somme van 33 carolus gulden en 10 stuivers.
(Register alsvoren)
13. 20 Mei 1586. ANNA JAN CORNELISSEN BREBERSDOCHTER met SYMON WILBOERTSSEN haar voogd en de voogden van de vier weeskinderen van wijlen JASPAR LOEY ZYBRECHTSZ hebben een stede verkocht.
(Register van vesten van Dongen 1579—1589, folio 145v)

14. 4 December 1587. MARIA VAN DER BIESTRATEN verklaart ontvangen te hebben van SYMON WILBOERTS en WOUTER ANTHONIS WOUTERS de somme van 35 rijns gulden.
(Register alsvoren, folio 169v)
15. 1 Maart 1588. De schout van Oosterhout en schout, eenige schepenen, o.a. SYMON WILLEBOORTS, en de substituut secretaris van Dongen WOUTER ANTHONISSE VAN DEN NYEUWENHUYSEN, compareeren te Breda voor den secretaris van Roosendael, in zake het omslaan van reële lasten door de regenten van Oosterhout over de goederen van Dongensche ingezetenen, gelegen onder Oosterhout.
(Gemeente-archief van Dongen: Stukken dienende tot den processe tussen deesen dorpen van Dongen en Oosterhout 1588—1601)
16. 16 Maart 1588. PETER JOES WILLEMSEN als voogd en MARTEN MATHIJS TONISSEN als toeziende voogd van JOOSKEN, achtergeiaten weeskind van WILLEM JOOS WILLEMEN regelen het onderhoud en de opvoeding van dat weeskind met GEERTRUYT MATHIJS TONISSENDOCHTER, moeder van het weeskind, geassisteerd met WOUTER ANTONISSEN VAN DEN NIEUWENHUYSEN haar geboren voogd.
(Register van vesten van Dongen 1579—1589, folio 189)
17. 7 Juli 1588. SYMON WILBOERT SYMONSSEN geassisteerd met JAN WILBOERT SYMONSEN ten eenre en JAN en ADRIAEN, zonen van PETER JANSSEN VAN BEECK met hun voogden ter andere zijde, deelen de nagelaten goederen van wijlen CORNELIA CORNELIS WILLEMS BREBERSDOCHTER, moeder van voornoemden JAN en ADRIAEN en huisvrouw van voornoemde SYMON WILBOERTS.
(Register alsvoren, folio 188)
18. 20 September 1588. ANNEKEN CORNELIS weduwe wijlen JASPAR LOEIJEN met SYMON WILBOERTS haar voogd, bekent ontvangen te hebben de somme van 57 karolus gulden en 10 stuivers.
(Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1571—1598)
19. 14 Juli 1589. SIJMON WILBOERT SIJMONS en STOFFEL PEETER CORNELISS stellen zich borg voor PETER PETER CORNELISS, die de groote korentiende binnen Dongen over 1589 heeft gepacht van den rentmeester te Breda.
(Register alsvoren)
20. 14 April 1587 en 29 Augustus 1589. De commis van ontfangere van geannoteerde goederen te Breda verklaart ontvangen te hebben van SIJMON WILBOERT SIJMONS over pacht van een bunder beemden gelegen te Oosterhout de somme van 4 gulden 10 stuivers over 1586 en 11 gulden over de jaren 1587 en 1588.
(Copien van deze acten ingeschreven in 1589 in het Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1571—1598)
21. 1590 (tusschen 20 Januari en 19 Februari). SIJMON WILBOERT SIJMONS verklaart schuldig te zijn aan de kerkmeesters te Dongen ten behoeve van de kerk, de somme van 45 karolus gulden en 10 stuivers, met 3 rijns gulden en 10 stuivers voor interest op Lichtmisse 1591.
(Register alsvoren)
22. 12 December 1590. MATHIJS ANTONISS VAN DEN NIEUWENHUYSEN, nu wonende te Sevenberghen, geeft volmacht aan WOUTER ANTONISS VAN DEN NIEUWENHUYSEN, SIJMON WILBOERT SIJMONS, MARTEN MATHIJS THONISS en anderen om penningen te innen te Dongen, Oosterhout en rontsomme in de Landen van Breda en elders.
(Besetboek van Dongen 1589—1598)
23. 14 Juni 1591. SYMON WILBOERT SYMONS stelt zich borg voor CORNELIS BOLLEKENS, die het vierendeel van de groote korentienden onder Dongen heeft gepacht.
(Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1571—1598)
24. 1591—1592. Procedure voor het gerecht van Dongen tusschen SYMON WILBOERTS als aanlegger en TONIS JAN HUBEN als verweerder, ter zake van huur.
(Besetboek van Dongen 1589—1598, acten 10 Juni, 7 Sept., 14 Oct., 14 November 1591 en 13 April 1592)

25. 24 November 1594. Uitspraak van de Hoofd en Leenbank van Breda in de zaak van MATHIJS ANTHONISS wonende te Sevenbergen als suppliant en schout en schepenen van Dongen als gedaagden, betreffende het opleggen van lasten over MATHIJS ANTHONISS' goederen te Dongen.
(Register van vonnissen van de Hoofd en Leenbank te Breda 1579—1594)
26. 20 Februari 1595. SYMON WILBOERTS stelt zich borg voor MATHIJS ANTHONISSE zijn zweervader voor 30 rijns gulden.
(Register van vonnissen van Dongen 1575—1604. De acte is geschreven tusschen de acten van 1592)
27. 1 Mei 1595. SYMON WILBOERTS SYMONSS en JAN ADRIAENSS BROEDER beloven van dorps wegen te geven aan CORNELIS ADRIAEN CORNELISSE de somme van 64 carolusgulden en 10 stuivers.
(Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1571—1598)
28. 19 Oct. 1595. JAN GOVAERTS VAN GILS, wonende te Delft heeft verkocht aan zijn broeder MARTEN MATHIJSSSEN, wonende te Dongen, een viendeel van 1½ bunder hooiland gelegen aan den Groenendijk te Oosterhout, welk land hun elk voor ¼ was aanbestorven na de dood van hun beider moeder CATELIJNE PETER JANSSEN. Acte gepasseerd te Geertruidenberg voor SYMON WILBOERTS, schepenen van Dongen, en PETER VERWILT als notaris.
(Register van vesten van Dongen 1594—1601, fol. 124v)
29. 19 October 1595. JAN GOVAERTS VAN GILS (genoemd in No. 28) heeft verkocht aan MARTEN MATHIJSSSEN en aan SYMON WILBOERTS zijn recht in het land genaamd Wijsfliet, gelegen aan der Diessen, in welk land hij en de koopers waren gerechtigd na de dood zijner moeder.
(Register alsvoren, fol. 125v)
30. 23 Januari, 30 Maart, 1 April 1596. Verklaringen afgelegd door SYMON WILBOERTS, schepenen van Dongen, oud omtrent 41 jaar, GERTRUYT MATHIJS ANTONISDR., huisvrouw van SYMON WILBOERTS, oud omtrent 35 jaar, en anderen, voor den schout van Dongen, in zake een doodslag, gepleegd 21 Januari 1596 door JAN ADRIAEN PETERS op ANTONIS ADRIAEN RAESSEN ten huize van SYMON WILBOERTS te Dongen.
(Register van vonnissen van Dongen 1575—1604)
31. 31 Mei 1596. Procedure voor den Raad en Leenhove van Brabant, tusschen MATHIJS ANTHONISS wonende te Sevenbergen ter eenre, en de Hoofd en Leenbank van Breda met schout en schepenen van Dongen ter andere zijde, in zake het opleggen van lasten over MATHIJS ANTHONISS' goederen te Dongen.
(Sententien van de Raad en Leenhove van Brabant 1587—1596)
32. 1596. „Vertheerde kosten, schaden, die de aarme gemeynten van Donghen heeft moeten lyden bij uwtteeringhe, brantschattinghen, rooveryen ende plonderinghen, gedaen bij den Ruyteren en voetvolcke liggende in der stadt van Breda en dat naevolgende dese punten hier nae beschreven”.
(Gemeente-archief Dongen; inventaris 1904, blz. 69)
33. 27 October 1596. TONIS MATHIJS TONISS verklaart schuldig te zijn aan SIJMON WILBOERTSS de somme van 96 karolusgulden.
(Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1571—1598)
34. 7 Maart 1597. SIJMON WILBOERTS en ADRIAEN CORNELIS NELOO verklaren schuldig te zijn aan MARCUS ADRIAENS c.s. wegens koop van moeren 50 rijns gulden op Bamise 1597, 50 rijns gulden op Bamise 1598 en 49 rijns gulden op Bamise 1599. Volgens een kanteekening heeft SYMON WILBOERTS 50 rijns gulden betaald den 14 Februari 1599.
(Register alsvoren)
35. 12 Mei 1597. ANNA JAN CORNELIS BREBERSDOCHTER weduwe JASPAR LOEYEN, geassisteerd met SYMON WILBOERTS haar voogd, verklaart ontvangen te hebben van JAN EMMEN CLEIJS de somme van 27 carolusgulden.
(Register alsvoren)

36. 24 Februari 1598. PETER WILLEM CORNELIS BREBERS bekent schuldig te zijn aan SYMON WILBOERT SYMONS als voogd van HILLEKEN WILLEM CORNELIS weduwe de somme van 150 karolusgulden.
(Register van vesten van Dongen 1594—1601, folio 40v)
37. 30 November 1598. JAN PHILIPSEN en WILLEM JAN CORNELISSEN geloven te geven SYMON WILBOERT SYMONSSEN de somme van 46 gulden op Lichtmisse 1599, procederende van den coop van den hout.
(Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1598—1605, fol. 10v)
38. 1 Februari 1599. SARA HANDRICK RUTGERS VAN DER VLOETEN, daar moeder af is DINGEN CORNELIS BREBERS, geassisteerd met SIJMON WILBOERTS SYMONSS haar voogd, heeft verkocht 1/3 deel in ½ bunder zaailand.
(Register van vesten van Dongen 1594—1601, fol. 55v)
39. 15 Februari 1599. CORNELIS HUBRECHT CORNELIS als man van MAEYKEN HANDRICK RUTGERSDOCHTER en namens haar broeder JAN, heeft een accoord gemaakt met AELBRECHT DE MANDEMAKER en SYMON WILBOERTS als voogden van SARA HENDRICK RUTGERSDOCHTER, hun halve zuster, betreffende het versterf, achtergelaten door ISABELE, hun beider zuster.
(Register alsvoren, folio 65v)
40. 15 Februari 1599. MAEYKEN HANDRICK RUTGERS VAN DER VLOETEN met CORNELIS HUBRECHTS haar man, wier moeder is ADRIAENKE JAN REIJNEDOCHTER, en SARA HANDRICK RUTGERSDOCHTER, wier moeder is DINGEN CORNELIS BREBERSDOCHTER, geassisteerd met SYMON WILBOERT SYMONS haar voogd, heeft verkocht aan RIJCK WILBOERT SYMONS 2 lopensaet land, gelegen in Empens heyninge.
(Register alsvoren, folio 55v)
41. 19 Mei 1600. MARTEN MATHIJS THONISSEN, GEERTRUYT MATHIJS THONISSENDOCHTER met SYMEN WILBOERTS haar man, en WOUTER ANTHONISSEN VAN DEN NIEUWENHUYSEN als voogd en STOFFEL PETER CORNELISSEN als toeziende voogd van PETERKEN THONIS MATHIJSSSEN achtergelaten weeskind, hebben hun scheiding en deeling aangebracht van alle goederen, waar MATHIJS THONISSEN uit verstorven is.
(Register alsvoren, folio 88)
42. 15 Januari 1601. MARIJKEN CLAES JANSSEN de moldeners dochter transporteert aan SYMON WILBOERT SYMONSSEN „een vierdel een halff lopen rogs tsiaers erfelick”. Volgens een kanteekening van 16 November 1644 verklaren JOOST SYMON GODERTS en PEETER SYMONS VAN SON, dat de schuld is afgelost.
(Register alsvoren, folio 99)
43. 25 Januari 1601. SYMON WILBOERT SYMONS als man van GEERTRUYT MATHIJS ANTHONISDOCHTER draagt op aan HANDRICK HANDRICKSSEN DE GRAEV de jonge met METKEN LAUWREYSEN zijn huisvrouw de helft van een stuk weiland genaamd de Putkens, gelegen onder Oosterhout, welk stuk land aan GEERTRUYT was toebedeeld na den dood van haar vader MATHIJS THONISSEN; waartegen HANDRICK DE GRAEV voornoemd, ten behoeve van SYMON WILBOERTS met GEERTRUYT MATHIJSSENDOCHTER zijn huisvrouw, afstand doet van vijftalven vierdel rogs tsiaers erfelijcken uit SYMON WILBOERTS stede, gelegen te Dongen op te Brestraet, waar SYMON en GEERTRUYT huynen des daechs noch op zijn woenende.
(Register alsvoren, folio 99v)
44. 16 Februari 1601. SYMON WILBOERTS SYMONSS belooft te geven aan CORNELIS ADRIAEN CORNELIS de somme van 109 carolusgulden.
(Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1598—1605, 4e katern, fol. 10)
45. 24 Februari 1601. SYMON WILBOERTS belooft te geven aan CORNELIS ADRIAEN CORNELIS de somme van 54 gulden 10 stuivers op Lichtmisse 1602.
(Register alsvoren, 4e katern, fol. 12)

46. 11 Juni 1601. SYMON WILBOERT SYMONS belooft te geven aan SYMON GOEYAERDEN tot behoef van JENNIKEN RAES VRANCKENDOCHTER de somme van 54 karolusgulden op Lichtmisse 1602. (Register als voren, 5e katern, fol. 8v)
47. 11 Juni 1601. JACOP JAN ADRIAENS verklaart, dat SIJMON WILBOERT SIJMONSS hem heeft afgelost een jaarlijksche rente van 6 lopen rogs erfpachts, die SYMON betaalde uit de stede daar hij nu ter tijd op woont en gebruikende is. JACOP JANSS verklaart verder, dat de origineele schepenbrief hem onvreemd en afhandig gemaakt is door desen trouble tijt. (Register van vesten van Dongen 1594—1601, folio 118v)
48. 4 Maart 1602. SYMON WILBOERT SYMONS belooft te geven aan ADRIAEN JAN ADRIAEN JACOBS de somme van 275 carolusgulden op Lichtmisse 1606, wegens koop van een weide, gelegen onder Oisterhout. (Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1598—1605, 6e katern, fol. 7v)
49. 13 Maart 1602. CORNELIS JACOB JAN LEMMENS legt een verklaring af betreffende zijn leengoederen voor JACOB ADRIAEN HORSTEN en SYMON WILBOERT SYMONS als mannen van leen. (Register van vesten van Dongen 1602—1605, folio 13v)
50. 29 April 1602. Scheiding van de nagelaten goederen van wijlen ADRIAENKEN JAN WYTENDOCHTER, huisvrouw van JAN WOUTER ANTHONISSE, waarbij tegenwoordig zijn o.a. WOUTER ANTHONISSE, SIJMON WILBOERTS en MARTEN MATHIJSSSE. (Register als voren, folio 20v)
51. 12 Februari 1603. PETER CORNELIS ADRIAENSSEN NELOO stelt zich borg voor ANTHONIS PETER JAN LEMMENS ter zake van achterstallige chijnsen op zekere leengoederen, ook op die, welke SYMON WILBOERTS gekocht heeft van ANTHONIS PETER JAN LEMMENS. (Register als voren, folio 52v)
52. 15 Februari 1603. JAN DOMAS PETERSSEN bekent schuldig te zijn aan PETER JAN TIELMANS en SYMON WILBOERTSSEN als heylich geestmeesters te Dongen ten behoeve van den selven heylichgeest, de somme van 71 rijns gulden 13 stuivers 1 oort met 5 rijns gulden 15 stuivers voor interest, te betalen op Lichtmisse 1604. (Register als voren, folio 53v)
53. 27 Februari 1603. JAN ROOS DIRCKSSEN heeft verkocht aan CLAES BASTIAENS een stuk land, groot omtrent 1½ lopensaet, genaamd de Verken-sweye, belend ten O. en ten W. door SYMON WILBOERTS' erve en ten Z. door de Moerstraat. (Register als voren, folio 55v)
54. 3 Maart 1603. PETER WILLEM CORNELIS BREBERS belooft te geven aan SYMON WILBOERTS op Bamsse 1604 de somme van 40 rijns gulden, ter zake van koop van moeren. (Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1598—1605, 8e katern, folio 4)
55. 8 April 1603. AERT LEMAN AERDEN belooft te geven aan PETER JAN TIELMANS en SYMON WILBOERTS als heylichgeestmeesters te Dongen, ten behoeve van den selven heylichgeest, de somme van 14 rijns gulden. (Register als voren, 8e katern, folio 8)
56. 14 Juli 1603. JACOB JAN ADRIAENS belooft te geven aan SYMON WILBOERTS ten behoeve van LIJNKEN HUBRECHT HANDRICXDOCHTER en haar kinderen de somme van 27 rijns gulden. Volgens een kanttekening verklaart RIJCK WILBORTS 4 October 1608, dat de schuld gedeeltelijk is afgelost. (Register als voren, 8e katern, folio 14)
57. 4 April 1600. JAN ADRIAEN PETERS verklaart schuldig te zijn aan JOCHIM JANSS CLAEUWEN en PETER JAN TIELMANS als heylichgeestmeesters te Dongen, ten behoeve van de huisarmen binnen Dongen, de somme van 27 karolusgulden. Volgens een kanttekening van 27 Mei 1604 verklaren SYMON WILBOERTS en MARTEN GERITSS als heylichgeestmeesters van Dongen, dat de schuld is afgelost. (Register als voren, 3e katern, folio 7)

58. 14 Juni 1604. MARGRIET WILLEM PAUWELSDOCHTER met SYMON WILBOERTS haar voogd, en haar broeders en zusters hebben een stede verkocht. (Register van vesten van Dongen 1602—1605, folio 108)
59. 29 October 1604. SYMON WILBOERTS als voogd van JAN WILBORTS zijns broeders weeskinderen, bezet een schelf hooi behoorende aan de weezen van ADRIAEN CORNELIS NELOO, voor een somme van 16 gulden ter goede rekening. (Bezetsboek van Dongen 1603—1605. De acte is ingeschreven onder „t Gerecht den 26 Juli 1604“)
60. 16 December 1604. RIJCK WILBOERTS, na den dood van SYMON WILBOERTS voogd van JAN zijn broeders weeskinderen, treedt op in de zaak, onder 59 genoemd. (Register als voren)
61. 14 Februari 1605. RIJCK WILBOERTS als voogd en MARTEN MATTHIJSSSEN als toeziende voogd van de achtergelaten weeskinderen van wijlen SIJMON WILBORTS, verklaren schuldig te zijn aan ADRIAEN JAN ADR. JACOBS, de somme van 100 karolusgulden op Lichtmisse 1606. (Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1598—1605, 10e katern, folio 10)
62. 14 Februari 1605. RIJCK WILBORTS verklaart schuldig te zijn aan MARTEN MATYSSE ten behoeve van SYMON WILBOERTS' kinderen, de somme van 27 gulden op Lichtmisse 1606. (Register als voren, 10e katern, folio 10)
63. 21 Maart 1605. JOCHIM JAN CLAEUWEN belooft te geven aan RIJCK WILBOERTS als voogd van SYMON WILBOERTS' weeskinderen de somme van 67 rijns gulden 10 stuivers op Lichtmisse 1606. Volgens een kanttekening verklaart MERTEN MATHIJS THONISS als voogd van SIJMON WILBORTS' weeskinderen, dat de schuld is afgelost. (Register als voren, 11e katern, folio 1)
64. 25 Maart 1605. WOUTER ANTONISSEN belooft te geven op 25 Maart 1606 aan RIJCK WILBOERTS als voogd van SIJMON WILBORTS' weeskinderen de somme van 54 rijns gulden. (Register als voren, 11e katern, folio 2)
65. 26 December 1606. STOFFEL JAN THIELMANS, wonende onder Tilborch belooft te geven aan RIJCK WILBORTS als voogd van de kinderen van SYMON WILBORTS de somme van 108 rijns gulden op Lichtmisse 1607, welke penningen gekomen zijn van 5 veertelen erfroggen bij de kinderen voorsaet tot Dissen iaerlijcx geheven, waarin MAERTEN THIJSSSEN zijn aenpaert genoten heeft. Volgens een kanttekening van 21 Maart 1610 verklaart MERTEN MATHIJSSSEN VAN DEN NYEUWENHUYSE als voogd van SIJMON WILBORTS' weeskinderen, dat de schuld is voldaan. (Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1605—1624, 2e katern, folio 4v)
66. 18 Juni 1607. ADRIAEN WOUTER ANTHONIS belooft te geven aan MAERTEN MATHIJSSSEN als voogd van de weeskinderen van wijlen SIJMON WILBORTS, de somme van 66 rijns gulden 10 stuivers op Lichtmisse 1608, ter zake van geleende penningen. Volgens een kanttekening van 26 April 1610 verklaart MARTEN MATHIJS ANTHONISSEN dat de schuld is voldaan. (Register als voren, 2e katern, folio 6v)
67. 8 Februari 1610. Verklaring van SYMON GODERT SYMONS, schepen van Dongen, in zake een proces tegen ADRIAEN WOUTERSS, broeder van CORNELIS WOUTERS VAN DEN NYEUWENHUYSE, secretaris van Loenhout, welke drie personen tijdens dat proces, omtrent 6 jaar geleden, ten huize waren van nu wijlen WOUTER ANTHONIS VAN DEN NYEUWENHUYSE, toen secretaris van Dongen. (Register van vesten van Dongen 1609—1611, folio 13)
68. 24 Februari 1610. ANDRIES ADR. ANDRIES OOMEN belooft te geven aan MERTEN MATHIJS THONISSEN als voogd van SYMON WILBORTS' weeskinderen, de somme van 53 rijns gulden 10 stuivers op Lichtmisse 1611, ter zake van geleende gelden. Volgens een kanttekening van 5 April 1622 verklaart

PEETER SYMON WILBORT als hierop tegen zijn broeders en zusters bedeed zijnde, dat de schuld is voldaan. (Register alsvoren, folio 17v)

69. 23 October 1610. MARTEN MATHIJSS VAN DEN NIEUWENHUYSSSEN, schepen van Dongen, voor hem zelve en procuratie hebbende van zijn neef en nicht ADRIAEN JANS VAN GHILZE, droochscheerder te Amsterdam, en ANNA JANSDOCHTER VAN GHILZE, alsmede RIJCK WILLEBOERTS als voogd van de kinderen van SYMON WILLEBOERTS en GEERTRUYDE MATHIJSS VAN DEN NIEUWENHUYSSSEN, regelen met anderen een contract van uitkoop in zake de nalatenschap van ANTHONIS MATHIJSS.

(Bijlagen van de protocollen van vesten van Dongen 1525—1707)

70. 6 en 5 Februari 1616. Voogdij-rekeningen van 10 Mei 1607—1613 en van 1613 tot en met 1615, door MERTEN MATHIJS ANTHONISSEN VAN DEN NYEUWENHUYSE als voogd van SYMON WILBORT SYMONSSEN vier nagelaten weeskinderen, waarvan de moeder was GEERTRUYT MATHIJS ANTHONIS VAN DEN NYEUWENHUYSEDOCHTER, overgelegd aan den toezienenden voogd RIJCK WILBORT SYMONSSEN en aan de vier kinderen, nl. LYNKEN SYMONS met ANTHONIS ARIAEN ARIAENSSEN haar man, PEETER SYMON WILBORTSSEN, MATHIJS SIMON WILBORTSSEN en ADRIAENEN SYMONSDOCHTER. De rekeningen zijn vergezeld van 57 bewijsstukken (kwitantien enz.) en van een Memorie betreffende verdeling van penninghen. (Voogdij-rekeningen van Dongen)

71. 22 April 1619—23 November 1620. Procedure van MERTEN MATHIJS ANTHONIS VAN DEN NYEUWENHUYSSSEN als voogd van de onmondige weeskinderen van SYMON WILBORTS tegen WILLEM LAUREYS CORNELIS c.s. voor het verloop van drie(?) veertelen roggen tsaers verschenen Lichtmisse 1619. (Besetboek van Dongen 1618—1623)

72. 9 Augustus 1627. Voor schepenen van Tilborch en Goirle verklaart CORNELIS ADRIAEN SOOMERS, oud 81 jaar, inwoner van Tilborch, ter instantie van schout schepenen en regeerders van Dongen, dat hij dertig jaar geleden heeft gekend zekere persoon genaamd SYMON WILBERTS, die toen en ook daarna, te Dongen het brouwersambacht uitoefende.

(Nassausche Domeinen No. 1077: „Kwestien met die van het land (Baronie van Breda) op het stuk van gilden en neringen in de stad, speciaal de brouwerijen“, folio 856)

IIa. JACOP VAN SON

zoon van WILBOERT en ADRIAENKEN RIJCK ADRIAENSDOCHTER, geboren 1555, overleden tusschen 1594 en 1596⁽¹⁾, trouwt MARYKEN GHIJSBRECHT SYMONSDOCHTER, die in 1580 de stede erfe, welke aan haar vader had behoord. Zij overleed na Maart 1596⁽¹⁾. Uit dit huwelijk vermoedelijk geen kinderen.

Oorkonden

1. 8 Augustus 1579. JACOP WILBOERTSZ, oud omtrent 24 ofte 25 jaer, legt als getuige een verklaring af in zake een vechtpartij.

(Register van Vonnissen van Dongen 1575—1604)

2. 9 Mei 1580. Deeling van de nagelaten goederen van PEETER ADRIAENS DE WAGEMAKER, tusschen zijn erfgenamen en vijf kinderen. JACOP WILBOERTS met MAEYKEN zijn huisvrouw wordt bedeed met de stede, daer PEETER ADRIAENS uit gestorven is, eertijts gecomen sijnde van GIJB ZYMONS.

(Register van Vesten van Dongen 1579—1589, folio 19)

⁽¹⁾ In het Besetboek van Dongen 1589—1598 wordt 4 Maart 1596 vermeld: Jacob Wilboerts weduwe.

3. 20 Februari 1584. ANDRIEN CORNELIS BOGAERTS heeft verkocht een stuk akkerland gelegen aan de Molenstraat en belend ten O. door JACOP WILBOERT SYMONS cum suis. (Register alsvoren, folio 100)

4. 21 Maart 1585. MARYKEN GHIJSBRECHT SYMONSDOCHTER met JACOP WILBOERT SYMONSSEN haar man, heeft verkocht aan BERNAERT ANDRIES PETERSSEN de helft van 7 lopensaet weyden, gelegen aan de Donga.

(Register alsvoren, folio 129v)

5. 16 Mei 1594. JAN JANS VAN OISTERHOUT bezet de goederen waar PETER ADRIAENS WAGEMAKER uit verstorven is en die JACOB WILBOERTS eensdeels in handen heeft. (Besetboek van Dongen 1589—1598)

IIb. RIJCK WILBOERTS (VAN SON)

zoon van WILBOERT en ADRIAENKEN RIJCK ADRIAENSDOCHTER.

Hij bewoonde te Dongen bij den Heuvel⁽²⁾ een „huysken, schuurcken met vijff loopensaet saeylants“⁽³⁾, welke stede hij in 1641 verkocht voor 600 rijns gulden. Sinds 1604 was hij voogd over de kinderen van zijn broeders JAN en ADRIAEN en toezienende voogd over de kinderen van zijn broeder SYMON. Uit de onderteekening der voogdij-rekeningen, deze laatste kinderen betreffende (1616), blijkt, dat hij niet kon schrijven. Hij overleed in 1648.

Vermoedelijk hebben hij en zijn nakomelingen nimmer den familienaam VAN SON gevoerd.

Van zijn kinderen zijn bekend:

1. een dochter, wier kind omstreeks 1612 door CATHELIJN SYMON WILBOERTS VAN SON'S dochter ten doop werd gehouden. In bovenbedoelde voogdij-rekeningen wordt hiervan aangeteekend: „Item Lyntkens in gelt gegeven de somme van twee rijns gulden thyn stuyvers daarmede deselve tot Rijck Wilbortsdochter een kynt heeft gegeven“.

2. ADRIAENKEN, wordt in 1648 als weduwe vermeld.

3. MAEYKEN, overleden voor 1648, trouwt ANTHONIS BASTIAENSSEN.

4. WILBORT, vermeld te Dongen 1641 en 1656, trouwt MARIA NICOLAY, uit welk huwelijk:

a. EMMEKEN, gedoopt te Dongen 28 April 1636. In de doopinschrijving wordt de vader vermeld als WILBERTUS ZONNIUS RIJCKEN. De naam ZONNIUS is echter doorgeslagen⁽⁴⁾.

b. NICOLAS WILLEBORT RIJCKEN, trouwt JOANNA JANS. Zij woonden te Oosterhout aan de Groenstraat in 1664 en lieten te Dongen 26 April 1664 doopen hun zoon MARTIN⁽⁵⁾.

c. CORNELIS WILLEBORT RIJCKEN, bij voormelde doop in 1664 genoemd als getuige.

d. MARIA WILLEBORT RIJCKE, eveneens in 1664 als doopgetuige vermeld.

Oorkonden

1. 21 Mei 1582. PETER JAN TONISZOEN verklaart schuldig te zijn aan RIJCK WILBOERTSZ de somme van 22 rijns gulden 20 stuivers.

(Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1571—1598)

2. 16 Mei 1595. RIJCK WILBOERTS verklaart schuldig te zijn aan de voogden van de onmondige achtergelaten kinderen van wijlen JENNIKEN PETER MAESDOCHTER de somme van 58 carolusgulden en 6 stuivers.

(Register alsvoren)

⁽²⁾ Gemeente Archief Dongen, Koijenboek 1599.

⁽³⁾ Gemeente Archief Dongen, 5e Penning en bede 1581—1641: omslag over de jaare 1600.

⁽⁴⁾ Doopboek van Dongen getiteld: Pastoorsboek b, folio 5.

⁽⁵⁾ Idem, getiteld: Pastoorsboek c, folio 26v.

3. 4 Juli 1600. CLAES RUEL CLEIJS verklaart schuldig te zijn aan RIJCK WILBOERT SYMONS de somme van 30 rijns gulden.

(Register alsvoren 1598—1605)

4. 1624. Schuldbekentenis ten behoeve van RIJCK WILBORT SYMONSSEN, voorzien van kantteekeningen van bekentenis door hem dd. 29 April 1626 en Februari 1630. (Register alsvoren 1605—1624, 12e katern, folio 9)

5. 24 Januari 1641. LYNTKEN CORNELISSEN weduwe van JAN WILLEMSSEN DE RAET verklaart 600 rijns gulden schuldig te zijn aan RIJCK WILBORT SYMONS ter zake van koop van een stede met huis groot 5 loopen, gelegen aan den heycant. Aan de kant der acte staan verklaringen voor ontvangst van gelden, nl. 1 Augustus 1641 door WILBORT RIJCK WILBORTS uit naam van zijn vader, 30 Mei 1648 door ADRIAENTKEN RIJCK WILBORTS weduwe van (onleesbaar) en door ADRIAEN ANTHONIS BASTIAENSSEN uit naam respectievelijk van hun vader en grootvader, 2 Februari 1649 door ADRIAEN ANTHONIS BASTIAENSSEN, daar moeder af was MAEYKEN RIJCK WILBORTS. (Schepenschuldbrieven van Dongen 1640—1653)

6. 11 Mei 1656. Octrooi, waarbij ten erfchijs wordt uitgegeven aan WILBORT RIJCK WILBORTZ 200 roeden heide, gelegen te Dongen.

(Nassausche Domeinen No. 4588: Dongen, goederen en inkomsten, fol. 41)

IIc. JAN VAN SON

zoon van WILBOERT en ADRIAENKEN RIJCK ADRIAENS DR; wordt te Dongen vermeld als JAN WILBOERTS of JAN WILBOERT SYMONSSEN in 1580 (zie bij I), 1587 (bij IId), 1588 (bij II) en in 1592, wanneer hij als voogd over de weeskinderen van STOFFEL MARTEN LAUWREIJS een schuldbekentenis groot 108 carolusgulden ontvangt van ADRIAEN PETER JANS VAN BEECK, waarbij SYMON WILBOERT SYMONS zich borg stelt voor de betaling (6).

Op 24 December 1594 kocht hij een stede bestaande uit huis, schuur en 1½ hunder grond, gelegen te Oosterhout in Ulendonk (?).

Tot voogd over zijn weeskinderen werd benoemd zijn broeder SYMON WILBOERTS en na diens dood in 1604 zijn broeder RIJCK WILBOERTS (zie bij II).

Van zijn kinderen, die weder met de familienaam worden genoemd, zijn bekend:

1. WILBORT JANSZ VAN SON, wonende vóór 1621 te Oosterhout in Ulendonk (?), „geneyrt hem met vrouwen, tappen ende groote lanteringe met sayen ende mayen”. Hij overleed tusschen 1 April 1649 en 21 April 1650 en liet uit drie huwelijken kinderen na (?). Hij trouwde 3e JENNEKE ANTHONIS PEETER WIJNANTS DR, die hem overleefde en in 1656 nog als koopvrouwster te Oosterhout wordt genoemd (?). Haar kinderen waren in 1650 nog minderjarig. Over deze kinderen was voogd de vaderlijke oom SYMON JANSZ VAN SON, wonende te Raamsdonk.

Uit deze huwelijken, voor zoo ver bekend:

A. Een kind, in 1612 ten doop gehouden door CATHELIJN VAN SON (III).

In de haar betreffende voogdij-rekening staat hiervan: „Lijntkens in gelt gegeven de somme van drye rijns gulden, daermode desolve tot Wilbort Jan Wilbortss een kynt heeft geheven”.

B. JAN WILBOIRTS VAN SON, in 1672 vermeld als inwoner van Oosterhout (11).

(6) Schepenschuldbrieven van Dongen 1571—1598, acte 13 Februari 1592.

(7) Register van Vesten van Oosterhout 1593—1594, fol. 82.

(8) Nassausche Domeinen No. 1076: Baronie van Breda, kwestien over brouwerijen, fol. 182 en 225.

(9) Prot. van Vesten van Dongen 1648—1651, fol. 91 en Notaris L. van de Kieboom te Gaertruidenberg.

(10) Nassausche Domeinen No. 1077: Baronie van Breda, kwestien over brouwerijen, fol. 524.

(11) Idem No. 4592: Dongen, zaken van financiën, fol. 251.

C. PETER WILBORT JANSZ VAN SON bezat een huis en land aan de Ulendonckse straat te Oosterhout (12); verkocht 8 Februari 1653 de helft van een stuk weiland in 't Rijsbroeck te Raamsdonk, welke weide zijn vader 31 Augustus 1637 had gekocht (13). Hij was schepen van Oosterhout 1676 (14), werd in 1678 benoemd tot gezwoore over den dijk langs de Donga aldaar (15), overleden in 1685.

Zijn zoon MAERTEN PETERS VAN SON bezat in 1714 voornoemd huis en land aan de Ulendonckse straat te Oosterhout (12).

2. SYMON JANSZ VAN SON, gegoed te Raamsdonk (16), nog vermeld als wonende aldaar in 1650 (17), overleden vóór November 1652, tr. CLEIJS BROEDEREN, overleden vóór November 1652 (17).

Zij lieten 6 kinderen na:

A. HUYBRECHT SYMONS VAN SON, tr. DINGENA MEERTENS. Zij bezaten een stede op 't hooge veer van Raamsdonk. Hun boedel werd 19 Mei 1704 gescheiden door hun 4 kinderen (18):

a. MEERTEN HUYBERDEN VAN SON, kinderloos overleden 1706 (19).

b. SYMON HUYBERDEN VAN SON, vermeld te Raamsdonk in 1694 (20), bezat aldaar een stede op 't veer (21), testeerde 1 Augustus 1729 voor notaris A. Hoevenaar te Raamsdonk, kinderloos overleden Augustus 1732 (22).

c. NEELTJE HUYBERDEN VAN SON, kinderloos overleden 1710 (23), tr. vóór 1704 ZEGER JANSZ KLAUWERS.

d. KLEIJSKEN HUYBERDEN VAN SON, kinderloos overleden 1727 (24), tr. vóór 1704 ADRIAEN HUYBERDEN BOGAERT.

B. CORNELIS SYMONS VAN SON.

C. JAN SYMONS VAN SON, tr. ANNEKE ANTONIS VAN BROEKHOVEN, die als zijn weduwe wordt vermeld in 1695 (25).

Uit dit huwelijk:

a. SYMON JANSZ VAN SON, overleden vóór 1695.

b. ANTHONIS JANSZ VAN SON, bakker, wonende op 't veer van Raamsdonk. Hij heeft nakomelingschap.

c. CORNELIS JANSZ VAN SON.

D. GRIETIE SYMONSDR VAN SON, tr. vóór 1652 JAN AERDEN.

E. PEERKEN SYMONSDR VAN SON, minderjarig in 1652.

F. DINGENTIE SYMONSDR VAN SON, minderjarig in 1652.

IIId. ADRIAEN VAN SON

zoon van WILBOERT en ADRIAENKEN RIJCK ADRIAENS DOCHTER.

Hij verliet waarschijnlijk Dongen in 1587 na zijn zaken te hebben overgelaten aan zijn broeders SYMON en JAN en aan anderen. Hij overleed voor November 1603. Hij was gehuwd met MAEYKEN N.N., die in 1605 een halve stede bezat te

(12) Idem No. 1900: Oosterhout, chijsboek geestelijke goederen, fol. 91.

(13) Protocol van vesten van Raamsdonk.

(14) Nassausche Domeinen No. 4563: Oosterhout, inkomsten, fol. 292.

(15) Idem No. 4559: Oosterhout, dijkgraaf, gezwoorens etc. fol. 56 en 87.

(16) Prot. van vesten van Raamsdonk, acten 31—1—1616, 13—9—1619.

(17) Prot. van vesten van Raamsdonk, acte 28—11—1652.

(18) Notaris A. Hoevenaar te Raamsdonk.

(19) Prot. van taxatiën van Raamsdonk, acte 31 December 1706.

(20) Prot. van vesten van Raamsdonk, acte 7 December 1694.

(21) Idem, acte 12 December 1729.

(22) Register van autorisatiën van Raamsdonk, acte 23 Augustus 1732.

(23) Prot. van taxatiën van Raamsdonk, acte 1 December 1710.

(24) Idem, acte 11 November 1727.

(25) Prot. van vesten van Raamsdonk, acten 29 Maart en 13 April 1695.

Dongen. Tot voogd over zijn kinderen werd benoemd zijn broeder SYMON en na diens dood zijn broeder RIJCK.

Uit dit huwelijk is bekend:

1. ADRIAENTKEN, trouwt tusschen 1618 en 1622 ANTHONIS RAES WILLEMSEN.

Oorkonden

1. 1 April 1587. ADRIAEN WILBOERT SYMONSSEN benoemt tot zijn gemachtigden SYMON WILBOERTSSEN, JAN WILBOERTSSEN, JACOB JORISSEN VAN DER WER en anderen, om al zijn zaken waar te nemen onder 't land van Breda en elders. (Register van Vesten van Dongen 1579—1589, fol. 161v)
2. 10 November 1603. PETER CORNELIS ADRIAENSSEN NELOO bekent schuldig te zijn aan SYMON WILBOERT SYMONSSEN ten behoeve van de weduwe en de kinderen van wijlen ADRIAEN WILBOERTSSEN, de somme van 27 rijns-gulden 5 stuivers, ter zake van geleende penningen. (Register alsvoren 1602—1605, fol. 79)
3. 2 October 1604. CORNELIS JANSSEN VAN DONGEN, schout van Loenhout, en WILLEM EMMEN, als voogden van de nagelaten kinderen van wijlen LAUWREYS JAN CORNELISSEN, verklaren schuldig te zijn aan SYMON WILBOERTS ten behoeve van de weeskinderen van zijn broeder ADRIAEN WILBOERTS, de somme van 50 rijns-gulden 26 stuivers 3 oert. (Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1598—1605, 10e katern, fol. 8v.)
4. 22 October 1604. SYMON WILBOERTS als voogd van de weeskinderen van zijn broeder ADRIAEN WILBOERTS bezet de goederen van HILLEKEN JACOB JANS DR., voor de somme van 74 gulden ter goede rekening. (Bezetsboek van Dongen 1603—1605: 't Gerecht den 26 Juli 1604)
5. 3 Maart 1605. CORNELIS JAN CLEYS LAUWEN verklaart schuldig te zijn aan RIJCK WILBOERTS als voogd en aan JAN HUBRECHT HANDRICX als toezienende voogd van de onmondige kinderen van wijlen ADRIAEN WILBORTSSE, de somme van 27 rijns-gulden. (Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1598—1605, 10e katern, fol. 11v)
6. 9 Maart 1605. DIRCK PETER CORNELISSEN en ADRIAEN LENAERT ADRIAENS beloven elk te geven aan RIJCK WILBOERTS als voogd van de weeskinderen van ADRIAEN WILBOERTS de somme van 54 rijns-gulden, te betalen Lichtmisse 1606, wegens koop van een halve stede van MAEYKEN, de moeder van die weeskinderen. Volgens een kanttekening verklaart ANTHONIS RAESSEN als man en voogd van ADRIAENTIEN ADRIAENS WILBORTS DOCHTER den 9 Februari 1629, dat de schuld is afgelost. (Register alsvoren, 10e katern, fol. 12v.)
7. 22 Februari 1618. JAN JACOB SYMONS verklaart schuldig te zijn aan RIJCK WILBORT SYMONSSEN als voogd van ADRIAENTKEN, nagelaten dochter van ADRIAEN WILBORT SYMONS de somme van 50 rijns-gulden ter zake van geleend geld, te betalen Lichtmisse 1619 met 7 % interest. Volgens een kanttekening verklaart ANTHONIS RAES WILLEMSEN als man van ADRIAENTKEN ADRIAEN WILBORT SIJMONS DOCHTER den 10 April 1622, dat de schuld is afgelost. (Register alsvoren 1605—1624, 5e katern, fol. 7v.)
8. 21 November 1693. Deeling tusschen de kinderen en erfgenamen van ADRIAANTJE ADRIAEN WILBORDS VAN SON, weduwe van ANTHONIE RAAS WILLEMEN. (Testamenten van Dongen 1692—1699, fol. 52)

III. CATELIJN VAN SON

dochter van SYMON en GEERTRUYT VAN DEN NYEUWENHUYSE.

Na den dood van haar ouders in 1604 werd zij opgevoed ten huize van haar oom en voogd MERTEN VAN DEN NYEUWENHUYSE te Dongen. Zij trouwde in 1613

met ANTHONIS ARIAEN JANNIS^(*). Zij vestigden zich op de stede op het einde van de Breedestraat te Dongen, door CATELIJN'S ouders nagelaten, waarvoor zij met de bijbehorende landerijen 94 rijns-gulden per jaar huur betaalden. CATELIJN overleed vóór 1626, na latende een zoon ADRIAEN.

ANTHONIS ARIAEN JANNIS hertrouwde omstreeks 1626 met LYNTGEN ADRIAEN PEETER AERTSS DOCHTER, die hem overleefde en uit welk huwelijk vijf kinderen werden geboren. Zij bewoonden eveneens de stede op de Breedestraat, waarvan het huis en de schuur in 1626, volgens bestek van den timmerman DINGMEN JOOST ARIAENS, grondig werd hersteld en van een nieuw dak werd voorzien.

ANTHONIS ARIAEN JANNIS overleed te Dongen omstreeks 1655.

Oorkonden

1. 25 Juli 1626. ANTHONIS ARIAEN JANNIS als vader, PEETER SYMON WILBORTS VAN SON als voogd en PEETER ADRIAEN JANNUS als toezienende voogd, regelen het onderhoud en de opvoeding van ADRIAEN, onmondig weeskind van ANTHONIS ARIAEN JANNIS en van wijlen CATELIJN SIJMON WILBORTS VAN SON DOCHTER. (Register van Vesten van Dongen 1626—1627)
2. Januari 1656. Staat en Inventaris van alle de goederen en schulden, nagelaten door ANTHONIS ADRIAEN JANNIS op te Bredestraet, eerstmaal getrouwd geweest zijnde met LYNTGEN SYMON WILBORTS VAN SON, waarvan gebleven een zoon ADRIAEN en leestmaal met LYNTGEN ADRIAEN PEETER AERTSS DOCHTER, nu desselfs weduwe. (Staten en Inventarissen van boedels te Dongen 1606—1659)

IIIa PEETER VAN SON

zoon van SYMON en GEERTRUIJT VAN DEN NYEUWENHUYSE.

Na den dood zijner ouders in 1604, werd hij opgevoed ten huize van zijn oom MERTEN VAN DEN NYEUWENHUYSE te Dongen. Hij werd in 1635 benoemd tot schepen van Dongen. In 1637 werd hij niet herbenoemd. Hij had toen „omtrent anderhalf jaer sieclijck te bedde gelegen ende noch is liggende“. Nog eenige malen, in 1644 en 1649, werd hij op de voordracht voor het schepenamtb geplaatst, doch niet benoemd, waarvan de reden kan zijn geweest, dat hij niet „van de religie“ was, doch als „paps“ werd vermeld^(*). Hij bewoonde met zijn vrouw een stede te Dongen in den Ham en overleed tusschen 1649 en 1655.

Hij trouwt te Dongen 29 Juni 1625 GEERTRUYD BROEDER, weduwe van JASPER CORNELISS BUYS, en dochter van JAN ADRIAENS BROEDER, schepen van Dongen, en van EMMEKEN MARTEN GERITSDOCHTER VAN GESEL.

Uit dit huwelijk een éénig kind:

1. SYMON, gedoopt te Dongen 1 Juni 1627, volgt IV.

Geslacht BROEDER te Dongen

- I. ADRIAEN JANS BROEDER, schepen van Dongen 1563, woonde op zijn stede in den Ham te Dongen. Hij had twee zoons:

^(*) In de voogdijrekeningen, haar en haar broeders en zuster betreffende, wordt over dit huwelijk vermeld: „heeft LYNTKEN SYMONSSEN ontfanghen in den jaer 1613 als sij trouden de somme van 150 gulden“. Zij onderteekenden deze rekeningen in 1616 als LYNKEN SYMONS en ANTONIS ADRIAEN ADRIAENSSEN. Op één der 18e eeuwse handschrift geslachtregisters van Son wordt het echtpaar vermeld als CATHARINA VAN SON getrouwt met TEUNIS ADRIAANSE VAN DONGEN, nagelaten een zoon ADRIAAN VAN DONGEN.

^(†) Nassausche Domeinen No. 4590: Dongen, zaken van politie, justitie, etc., folio 174, 191, 209 en 222.

1. ADRIAEN ADRIAENS BROEDER, werd in 1602 voogd over zijn broeders kinderen.
2. JAN, volgt II.
- II. JAN ADRIAENS BROEDER, schepen van Dongen 1602, overleden vóór October 1602, tr. EMMEKEN MARTEN GERITSDOCHTER VAN GESEL, overleden vóór 1626.
- Uit dit huwelijk vijf kinderen, die in 1602 minderjarig zijn:
1. PETER BROEDER.
 2. ADRIAEN BROEDER, erft 1626 van zijn moeder de helft van de stede in den Ham, afkomstig van zijn grootvader ADRIAEN BROEDER.
 3. CORNELIS BROEDER.
 4. GHERTRUYD BROEDER, leeft nog 1655. Zij tr. 1e JASPER CORNELISS BUYS, overleden vóór 1625; tr. 2e te Dongen 1625 PEETER SYMONS VAN SON.
- Uit het 1e huwelijk vier kinderen, die in 1626 minderjarig zijn:
- a. MAEYKEN BUYS, tr. 1e STAES GEERITS, tr. 2e CORNELIS JAN STOFFELS VAN GHILSE, vermeld 1656.
 - b. JACOBMIJNE BUYS, tr. MERTEN MERTEN JAN MERTENS, vermeld 1666.
 - c. CORNELIS BUYS, overleden vóór 1656, tr. HUYBERTA PEETER BERTHOUTS. Uit dit huwelijk kinderen, die in 1666 minderjarig zijn en waarover SYMON PEETERS VAN SON voogd was.
 - d. CLAESKEN BUYS, tr. ADRIAEN PEETERS VAN SPREUVEL, vermeld 1656.
5. CATELIJNE BROEDER, tr. GEERIT DIRCK ANTHONISS, beide vermeld 1626.

Oorkonden

1. 10 October 1602. EMMEKEN MARTEN GERITSDOCHTER VAN GESEL, achtergelaten weduwe wijlen JAN ADRIAENSS BROEDER, geassisteerd met MARTEN GERITSS VAN GESEL haar vader ter eenre en ADRIAEN ADRIAENSS BROEDER als voogd en GERIT MARTEN GERITSS VAN GESEL als toeziende voogd van de vijf weeskinderen van wijlen JAN ADRIAENSS BROEDER, met name PETERKEN, ADRIAENKEN, CORNELYSKEN, TRUYKEN en LIJNKEN ter andere zijde, regelen het onderhoud dezer weeskinderen. (Register van vesten van Dongen 1602—1605, fol. 32)
2. 10 April 1623. RAPHAEL ANTHONIS bekent schuldig te zijn aan ADRIAEN JOOST WILLEMSSOON de somme van 100 rijns gulden. Volgens een kanteekening van 28 Februari 1633 verklaren PEETER SIJMONS VAN SON als voogd van (SEBERT?) JOOST voor de eene helft, ANTHONIS ARIAENSS en JOOST SYMON GODERTS voor de andere helft, dat de schuld is afbetaald. (Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1605—1624, 11e katern, fol. 12v)
3. 2 Juni 1625 ondertrouwd PETER SIJMONS WILLEBORTS met GERTRUIJDE JAN BROEDERS.
29 Juni 1625 getrouwt PETER SYMONS met GERTRUYDE JANS. (Pastoorboek van Dongen 1625—1635, fol. 49v en 50v)
4. 11 Juli 1626. CORNELIS CORNELISS BUYS als voogd en ADRIAEN JAN ADRIAENS BROEDER als toeziende voogd van de vier weeskinderen van wijlen JASPER CORNELIS BUYS, met name MAEYKEN, JACOBMIJNE, CORNELIS en CLAESKEN, waarvan de moeder is GEERTRUYT JAN ARIAENSS BROEDERSDOCHTER ter eenre en PEETER SYMONSS VAN SON met GEERTRUYT JAN ARIAENSS BROEDERSDOCHTER voornoemd zijn huisvrouw ter andere zijde, regelen de opvoeding en het onderhoud van die weeskinderen. (Register van vesten van Dongen 1626—1627, fol. 8v)
5. 15 Juli 1626. GEERIT DIRCK ANTHONISS als man van CATILJN JAN ARIAENSS BROEDER, PEETER SIJMON WILLEBORTSS VAN SON als man van GEERTRUYT JAN ARIAENSS BROEDERSDOCHTER en ADRIAEN JAN

ARIAENSS BROEDERS deelen de nagelaten goederen van wijlen hun moeder EMMEKEN MERTEN GEERITSDOCHTER VAN GESEL weduwe JAN ARIAENSS BROEDER. (Register als voren, fol. 10v)

6. 20 Januari 1632. CORNELIS CORNELIS BUYS en zijn broeder JACOB CORNELIS BUYS alsmede PEETER SYMON WILLEBORTS VAN SON hebben verkocht aan ADAM HENRICK DENIJS elk hun deel in 5 loopensaet en 28 royen hooiland, gelegen in Cleyn Donghen. (Register van vesten van Dongen 1627—1638, fol. 74v)
7. 7 October 1639. ADRIAEN JANSS BROEDER als toeziende voogd van de kinderen van wijlen JASPER CORNELIS BUYS en GEERTRUYT JAN BROEDERS, alsmede PEETER SIJMONSS VAN SON als man en voogd van GEERTRUYT JAN BROEDERS ter eenre en CORNELIS CORNELIS BUYS ter andere zijde deelen de nagelaten goederen van wijlen Sr. ADRIAEN MICHELSS, in leven schout van 's-Gravemoer, waarover tusschen hen een proces was gезezen. (Register van vesten van Dongen 1638—1644, fol. 23v)
8. 7 October 1639. PEETER SIJMONSS VAN SON verklaart schuldig te zijn aan de vier nagelaten kinderen van wijlen JASPER CORNELIS BUYS de somme van 100 rijns gulden. (Register als voren, fol. 25)
9. 15 Januari 1644. ANTHONIS ADRIAEN JANNUS, JOOST SYMON GODERTS en ADRIAEN ANTHONIS ADRIAENSS hebben verkocht aan PEETER SIJMONS VAN SON de helft van een akker saylant, groot 12½ loopensaet, gelegen in den Ham te Dongen, ten W. belend door de Donga; den verkoopers aanbesteden na den dood van ADRIAEN JOOST WILLEMSS. (Register als voren, fol. 158v)
10. 5 Februari 1649. PEETER SYMONS VAN SON heeft verkocht de helft van een akker saylants groot 12½ loopensaet gelegen in den Hamme. (Register van vesten van Dongen 1648—1651, fol. 53v)
11. 13 September 1655. GEERTRUYT JAN BROEDERS weduwe lestmaal PEETER SYMONS VAN SON verklaart 100 rijns gulden schuldig te zijn aan Jonker GODEFROY LLOYD, capiteyn, waarvoor zij verbindt haar stede, huysinge, schuere, koye, hof en erf, groot 10 loopensen, gelegen in den Ham, zooals zij die bewoont en nog 3 loopensen in de Molenackeren. Aan den kant der acte staat, dat 6 October 1661 de huisvrouw van SYMON PEETERS VAN SON de schuld heeft voldaan. (Register van schepenschuldbrieven van Dongen 1653—1663)
12. 16 October 1655. GEERTRUYT JAN BROEDERS weduwe eerstmaal van JASPER BUYS en lestmaal van PEETER SYMONSS VAN SON, geassisteerd met JOOST SYMON GODERTS haar voogd in deze, heeft verkocht aan SYMON PEETERS VAN SON haar zoon de helft van alle de haeflijke ende meuble goederen, tsij peert, karren, ploegen, hoy, stroy, koyen en andere vee en andere bouwgereedschap, als oock aen cooper, stoelen, bancken en andere huysraet, dye sij GEERTRUYT soo met leven van haeren man zaliger als nu naer date van dyen beseten, waervan hem SYMON als eenigh soon ende kint van de voorgenoemde PEETER SYMONS d' ander helft is competerende en dat alles voor de somme van 200 gulden. (Schepenprotocol van Dongen 1651—1655)

IIIb. ADRIAENA VAN SON

dochter van SYMON en GEERTRUYT VAN DEN NYEUWENHUYSE.
Na den dood harer ouders in 1604 werd zij opgevoed ten huize van haar oom MERTEN VAN DEN NYEUWENHUYSE te Dongen. Zij trouwt te Dongen in 1626^(2°) met JOOST SYMON GODERTS, zoon van SYMON GODERT SYMONS, schepen van Dongen 1610, 1612.

^(2°) Ondertrouwd 23 November 1626 JOES SIJMONS met ADRIAENTEN SIJMONS. (Pastoorboek van Dongen 1625—1635, fol. 51).

JOOST SYMON GODERTS werd in 1637 op de voordracht geplaatst voor de benoeming tot schepen van Dongen, met de aanbeveling „wesende den swaeger van PEETER SIJMONS" (VAN SON) en werd benoemd⁽¹⁰⁾. Zijn schepenzegel is gedrukt op een schepenacte van Dongen dd. 14 Mei 1639⁽¹¹⁾. Met het zelfde wapen zegelde zijn vader SYMON GODERT SYMONS als schepen van Dongen 6 September 1612⁽¹²⁾.

Schepenzegel van Joost Symon Goderts 1639

IV. SYMON VAN SON

zoon van PEETER en GEERTRUYD BROEDER, gedoopt te Dongen 1 Juni 1627⁽¹³⁾, schepen en heiligegeestmeester van Dongen, woonde aldaar in 1665 op zijn stede groot 10 loopen in het Oostkwartier⁽¹⁴⁾. In 1666 was hij voogd over de onmondige kinderen van CORNELIS JESPERSZ BUIJS⁽¹⁵⁾.

Hij trouwt te DIGNA PETER WILLEM RIBBENSDOCHTER. Zij overleed vóór Januari 1684, waarna SYMON staat en inventaris presenteerde aan hun beider vijf kinderen, met name PEETER oud omtrent 28 jaar, CORNELIA oud 23 jaar, getrouwd met JAN ADRIAENS BLOCK, GEERTRUIJT oud 18 jaar, PETRONEL oud 13 jaar en DINGMAN oud 8 jaar⁽¹⁶⁾.

⁽¹⁰⁾ Nassausche Domeinen No. 4590: Dongen, zaken van politie, justitie, etc., fol. 190, 191.

⁽¹¹⁾ Nassausche Domeinen No. 4584: Dongen, algemeen, fol. 64v, 234.

⁽¹²⁾ De doopdata volgens de Pastoorsboeken van Dongen.

⁽¹³⁾ Raad van State No. 2142: Kohier van de verpondingen in de baronie van Breda (waarbij kohier voor Dongen, waarop staat aangeteekend, dat gerekend is 400 Bredasche roeden in een bunder en 50 roeden in een loopensen).

⁽¹⁴⁾ Notaris M. Gerrits te Geertruidenberg, acte 31 Januari 1666.

⁽¹⁵⁾ Staten en Inventarissen van boedels van Dongen 1679—1690, acte 8, 15, 19 Januari 1684.

trouwt 2e JENNEKEN ADRIAEN JANSSEN WAEGEMAECKERS, met wie hij huwelijksvoorwaarden maakte voor schepenen van Gilse. Zij testeerden te hunnen huize in den Ham 23 Januari 1690, waarna JENNEKEN dit testament 18 Februari 1690 annuleerde⁽¹⁷⁾.

SYMON VAN SON verkocht 6 Mei 1702 aan zijn zoon PIETER SYMONS VAN SON, mede wonende te Dongen, de helft van 3½ loopensaet land te Raamsdonk, dat hij in tocht bezat⁽¹⁸⁾.

Op 12 Februari 1704 transporteerde hij zijn huis, hof en erf, groot omtrent 6 loopen, gelegen in den Ham tusschen de Hamstraat en de Donga, aan zijn kleindochter DINGNA EELANDS, onder conditie, dat zij hem zoo lang hij leeft zal moeten verzorgen⁽¹⁹⁾.

Hij overleed 17 Februari 1707 en werd 21 Februari d.a.v. begraven in de kerk „tegen de muur achter mijnheer Smits gestoelte of pilaar" (17).

Uit het 1e huwelijk⁽¹⁶⁾:

1. PETER, geboren omstreeks 1656, volgt V.
2. WILHELMUS VAN SON, gedoopt te Dongen 1 April 1659, overleden vóór 1684⁽²⁰⁾.
3. CORNELIA VAN SON, gedoopt te Dongen 3 Maart 1662, trouwt JAN ADRIAENSZ BLOCK, grutter te Breda⁽²¹⁾.
4. GEERTRUYD VAN SON, gedoopt te Dongen 2 November 1665, trouwt ANDRIES EELANDS, schout van Dussen-Munsterkerk 1684—1726. Zij testeerde 25 Augustus 1692⁽²²⁾ en overleed vóór 4 Juni 1694⁽²³⁾.
5. PETRONELLA VAN SON, gedoopt te Dongen 20 October 1671, tr. FLORIS VAN SCHENDEL⁽²⁴⁾.
6. DINGEMAN VAN SON, gedoopt te Dongen 1 Februari 1676, testeerde 8 Juli 1699, overleed te Breda vóór September 1701⁽²⁵⁾. Zijn nalatenschap werd 11 Mei 1711 door zijn broeder en zusters of hun rechtverkrijgenden verdeeld⁽²⁶⁾.

V. PETER VAN SON

zoon van SYMON en DIGNA PETER WILLEM RIBBENSDOCHTER, geboren te Dongen omstreeks 1656. Hij bezat te Dongen een huisbrouwerij, daar „de drie Endvogels" uithingen en verkreeg in 1709 octrooi om in deze brouwerij de coopbrouwersneeringe te mogen exercereen⁽²⁷⁾. In zijn testament van 1724 benoemde hij zijn zoon ARNOLDUS tot zijn eenigen erfgenaam. Zijn stede met de brouwerij en al het land daaraan behoorende groot 20 lopensaet, legateerde hij echter aan zijn kleinzoon PEETER, onder voorwaarde, dat diens vader ARNOLDUS er het vruchtgebruik van zou genieten. Verder maakte hij legaten aan zijn kleinkinderen NICOLAES, CATHARINA en GERRIT⁽²⁸⁾.

Hij overleed te Dongen 3 Februari 1726, begraven aldaar 11 Februari d.a.v. in de kerk „in de noordkant, agter de stoel voor de costerij van den gewezen heer secretaris PELS" (28).

⁽¹⁴⁾ Protocol van testamenten van Dongen 1685—1692, fol. 117v., 119.

⁽¹⁵⁾ Register van vesten van Raamsdonk 1700—1707, fol. 63.

⁽¹⁶⁾ Protocol van testamenten van Dongen 1699—1709, fol. 76.

⁽¹⁷⁾ Kostersbegräafboek van Dongen 1703—1709.

⁽¹⁸⁾ Originele afrekening van CORNELIA VAN ZON weduwe wijlen Sr. JOHAN BLOCQ in leven borger en grutter der stat Breda, dd. 22 April 1726, in zake verkoop van 2 bunder land, met haar handteekening; in familie-achief aanwezig.

⁽¹⁹⁾ Notaris H. Daal te Gorinchem.

⁽²⁰⁾ Notaris M. Gerrits te Geertruidenberg, acte 4 Juni 1694.

⁽²¹⁾ Protocol van taxatien van Raamsdonk 1697—1704, acte 22 September 1701.

⁽²²⁾ Protocol van testamenten van Dongen 1709—1716, fol. 71.

⁽²³⁾ Nassausche Domeinen No. 4589: Dongen, zaken van politie, justitie etc., fol. 131, 132.

⁽²⁴⁾ Notaris A. Sem te Dongen, acten 21 October 1724 en 1 Februari 1726.

⁽²⁵⁾ Kostersbegräafboek van Dongen 1725—1729.

Hij ondertr. te Waspik 10 Mei 1680, trouwt te aldaar 26 Mei 1680, na huwelijksche voorwaarden (¹⁷) CATHARINA DE BRUIJN, dochter van AERT, geboren te Waspik (¹⁷). Zij testeerden in 1683 (¹⁸).

Hij trouwt 2e JOHANNA DINGMANS, met wie hij in October 1687 een testament maakte. Zij woonden toen te Dongen bij den windmolen (¹⁹). Zij maakten in 1716 met ARNOLDUS, PETER's zoon uit zijn 1e huwelijk, die de voordeelen van zijn moeders goederen in den boedel van zijn vader had gelaten, een overeenkomst voor de latere verdeling van die goederen (²⁰).

JOHANNA DINGMANS overleed te Dongen 28 Februari 1720, begraven aldaar in de kerk 4 Maart d.a.v. (²¹).

Uit het 1e huwelijk een eenig kind:

1. ARNOLDUS, geboren te Dongen 1686 of 1687, volgt VI.

VI. ARNOLDUS VAN SON

zoon van PETER en CATHARINA DE BRUIJN, geboren te Dongen 1686 of 1687 (²²), koopbrouwer te Dongen (²³), gezworene en waarnemend penningmeester van den Dongendijkschen polder onder Oosterhout (²⁴),

overleden te Dongen 6 Mei 1742 (²⁵), begraven aldaar in de kerk 9 Mei 1742 „regt in de midden van de buijck van de kerk en regt voor de voorlesers lessenaar“ (²⁶),

ondertr. te Dongen 21 Mei 1717, trouwt aldaar 6 Juni 1717 JOHANNA KUIJPERS (²⁷), dochter van NICOLAAS, ontvanger te Dongen en HENDRINA VAN DE LAER (²⁸), geboren te Dongen 9 Juli 1691 (²⁹), overleden aldaar 7 November 1769 in de Cruydenierstraat, begraven te Dongen 13 November 1769 „in de buijk der kerke“ (³⁰).

Uit dit huwelijk (³¹):

1. PETRUS VAN SON, geboren en gedoopt te Dongen 17 April 1719, pastoor te Dorst, overleden te Dorst 29 Januari 1775 (³²). Zijn nalatenschap werd in 1784 verdeeld (³³).
2. NICOLAAS JOSEPHUS VAN SON, geboren en gedoopt te Dongen 19 Maart 1721, woonde te Meersel, overleden aldaar 28 Februari 1784 (³⁴). Zijn nalatenschap werd in 1784 verdeeld (³⁵) en in 1797 nader verdeeld door de vier kinderen van zijn overleden broeder HENRICUS (³⁶).

(¹⁷) Notaris A. J. de Ruyter te Waspik, acte 7 Mei 1680, ondertekend door bruid, bruidegom en de ouders van den bruidegom.

(¹⁸) Protocol van Certificatien van Groot Waspik 1637—1705, fol. 190.

(¹⁹) Notaris M. Gerrits te Geertruidenberg, acte 7 Februari 1683.

(²⁰) Protocol van testamenten van Dongen 1685—1692, fol. 60v. en 67v.

(²¹) Protocol idem 1716—1721, fol. 22.

(²²) Kosterbegraafboek van Dongen 1719—1720.

(²³) Eigenhandige genealogische aantekeningen van ADRIANA VAN SON, dochter van ARNOLDUS, betreffende haar ouders, broeders etc. Zij noemt haar vader oud 55 jaar bij zijn overlijden. Hij moet dus geboren zijn in 1686 of 1687.

(²⁴) Nassausche Domeinen No. 4555: Oosterhout, gerechtigeden etc., fol. 141—143.

(²⁵) Idem No. 4583: Oosterhout, polders, acten 21 October en November 1742.

(²⁶) Kosterbegraafboek van Dongen.

(²⁷) Trouwboek voor schepenen van Dongen.

(²⁸) Protocol van testamenten van Dongen 1716—1721, fol. 179: Deeling van de nalatenschap van NICOLAAS KUYPERS, in zijn leven ontvanger alhier en van HENDRINA VAN DE LAER, beide zair., acte 20 November 1719.

(²⁹) De doopdata volgens de Pastoorsdoopboeken van Dongen.

(³⁰) Protocol van testamenten van Dongen 1780—1794, fol. 90, acte 1 Juni 1784.

(³¹) Protocol van testamenten van Dongen 1794—1800, acte 28 Juni 1797.

3. CATHARINA HENDRINA VAN SON, geboren en gedoopt te Dongen 24 Maart 1723, overleden 12 Augustus 1788 (³⁷), trouwt te Waspik 7 September 1742 (³⁸) HENRICUS JANSZ. SCHOENMAKERS, wonende te Waspik. Zij testeerden 19 Augustus 1757 voor notaris M. Hijmans te Raamsdonk.

4. GERARDUS VAN SON, geboren en gedoopt te Dongen 13 Mei 1725, woonde te Dongen, overleden 14 December 1788 (³⁹).

5. HENRICUS, geboren te Dongen 14 Januari 1728 (⁴⁰), volgt VII.

6. MARIA VAN SON, gedoopt te Dongen 16 Februari 1730, overleden aldaar en begraven 3 Februari 1738 in de kerk „regt voor des koster lessenaar voor de preekstoel“ (⁴¹).

7. ADRIANA VAN SON, gedoopt te Dongen 29 December 1732. Zij testeerde 8 Juni 1790 voor notaris A. J. Sem te Dongen en maakte in 1800 een nadere dispositie (⁴²), overleden te Dongen 25 Mei 1810 in de Kruidenierstraat, begraven op het R. K. Kerkhof te Dongen (⁴³). Haar nalatenschap werd 29 December 1810 verdeeld door de kinderen van haar overleden broeder HENRICUS voor de ééne helft en de kinderen en kindskinderen van haar overleden zuster CATHARINA voor de andere helft, volgens onderhandsche acte van scheiding bij de familie berustende.

VII. HENRICUS VAN SON

zoon van ARNOLDUS en JOHANNA KUYPERS;

geboren te Dongen 14 Januari 1728, gedoopt aldaar 20 Januari 1728, brouwer in de Kruidenierstraat te Dongen, overleden aldaar 19 Mei 1783 en 23 Mei aldaar begraven (⁴⁴), trouwt te Loon op Zand 10 Mei 1773 CATHARINA SPRANGERS, dochter van MARTINUS en JOHANNA VAN DRUNEN, geboren te Vrijhoeve Capelle 13 Juni 1746, gedoopt te Loon op Zand 14 Juni 1746, overleden te Dongen 29 Mei 1825. In haar testament van 2 Augustus 1815, gepasseerd voor notaris H. Oomen te Breda, prelegateerde zij o.m. aan haar zoon ARNOLDUS PETRUS VAN SON de brouwerij met toebehooren in de Kruidenierstraat. Haar boedel werd volgens acte van 12 December 1825 voor notaris A. J. van Alphen te Dongen verleden, door haar erfgenamen verdeeld.

Uit dit huwelijk (⁴⁵):

1. ARNOLDUS PETRUS, gedoopt te Dongen 17 April 1774, volgt VIII.
2. JOANNA MARIA VAN SON, gedoopt te Dongen 4 April 1776, overleden te Dussen 2 Januari 1823, ondertr. te Dongen 20 Mei 1797, trouwt aldaar 4 Juni 1797 PETRUS JOSEPHUS STAEL, zoon van RICHARDUS en PETERNELLA SPRANGERS, gedoopt te Dussen 18 October 1768, burgemeester van Dussen, overleden te Dussen 1 Februari 1842.
3. MARTINUS CORNELIUS VAN SON, gedoopt te Dongen 26 Juni 1778, overleden aldaar 14 April 1779 en 16 April begraven in den buik der kerk aldaar (⁴⁶).
4. JOANNA CATHARINA VAN SON, gedoopt te Dongen 7 Mei 1780, trouwt 1e te Waspik 16 Augustus 1802 JOHANNES HENRICUS DE BONT, zoon van PETRUS en ANNA MARIA DE BONT, gedoopt te Waspik 30 Augustus 1780, Med. Doct., geneesheer te Waspik, overleden aldaar Maart 1804; trouwt 2e te Dongen 28 October 1810 PETRUS JOSEPHUS SPRANGERS, zoon van CORNELIS en MARIA VAN HONSEWIJCK, geboren Op den Hill, gedoopt te Dussen 3 Augustus 1770, raad der gemeente Dussen.
5. MARTINUS CORNELIUS, gedoopt te Dongen 3 December 1782, volgt VIIIa.

(⁴¹) Taxandria 1894, blz. 233. Hier wordt aan haar geslacht een wapen toegedacht, dat door de Dongensche van Son's niet is gevoerd.

(⁴²) Protocol van testamenten van Dongen 1794—1800, acte 14 Januari 1800.

(⁴³) Register der begravenen op het R. K. Kerkhof te Dongen 1804—1810.

(⁴⁴) Kosterbegraafboek van Dongen.

(⁴⁵) De doopdata volgens de Pastoorsdoopboeken van Dongen.

VIII. ARNOLDUS PETRUS VAN SON

zoon van HENRICUS en CATHARINA SPRANGERS; gedoopt te Dongen 17 April 1774, brouwer in de Kruidenierstraat te Dongen, lid van de Municipaliteit van Dongen 1795—1810⁽¹⁶⁾, overleden te Dongen 13 April 1845, trouwt te Waalwijk 11 November 1805 CORNELIA DEKKERS, dochter van BARTHOLOMEUS en ADRIANA KEMMENE, gedoopt te Loon op Zand 15 Januari 1780, overleden te Dongen 27 Mei 1838.

Uit dit huwelijk:

1. CATHARINA MARIA CORNELIA VAN SON, gedoopt te Dongen 17 Augustus 1806, overleden te Dongen 24 December 1874.
2. BARTHOLOMEUS PETRUS JOSEPHUS, volgt IX.
3. HENRICA ADRIANA GERARDINA VAN SON, gedoopt te Dongen 21 Februari 1810, overleden te Oosterhout 13 Januari 1892, trouwt PETRUS HENRICUS VAN ETEN, overleden te Oosterhout 24 Februari 1890.
4. JOHANNA MARIA VAN SON, geboren te Dongen 9 Februari 1812, overleden aldaar 9 Januari 1862.
5. HENRICUS LODOVICUS VAN SON, geboren te Dongen 8 Maart 1814, overleden aldaar 10 Maart 1814.
6. ADRIANA ANTONIA VAN SON, geboren te Dongen 31 Augustus 1815, overleden te Eindhoven 15 Februari 1882, trouwt HENDRICUS SMITS, geboren 1815, overleden te Eindhoven.
7. HENRICUS LODOVICUS VAN SON, geboren te Dongen 23 Augustus 1818, overleden aldaar 30 December 1818.
8. HENRICUS LODOVICUS LAURENCIUS VAN SON, geboren te Dongen 17 Augustus 1820, overleden aldaar 10 Maart 1821.
9. MARIA WALTHERA VAN SON, geboren te Dongen 16 November 1821, overleden aldaar 23 November 1822.

VIIIa. MARTINUS CORNELIUS VAN SON

zoon van HENRICUS en CATHARINA SPRANGERS; gedoopt te Dongen 3 December 1782, burgemeester van Dongen, overleden aldaar 31 Juli 1841, trouwt te Dongen 7 Augustus 1814 MARIA ANTOINETTE BINCK, dochter van ANTONIUS en CORNELIA DENEN, gedoopt te Oosterhout 12 November 1786, overleden te Dongen 25 Januari 1868.

Wapen van Martinus Cornelius van Son volgens zijn cachet.

Uit dit huwelijk:

1. HENRICUS CORNELIS, volgt IXa.
2. Dood geboren kind, geboren te Dongen 18 Augustus 1816.
3. ANTONIUS ADRIANUS VAN SON, geboren te Dongen 15 Juli 1817, overleden aldaar 27 Juli 1817.

⁽¹⁶⁾ Achter in het bij de familie nog aanwezige schuldboek van de brouwerij zijn genealogische aantekeningen geschreven door ARNOLDUS PETRUS VAN SON, zijn zoon B. P. J. VAN SON en zijn kleinzoon A. P. VAN SON.

4. CORNELIA PETRONELLA MARIA VAN SON, geboren te Dongen 2 Februari 1819, overleden te Waspik 2 Maart 1882.
5. ANTONIUS ADRIANUS CORNELIS VAN SON, geboren te Dongen 5 Maart 1821, overleden te Oosterhout 21 November 1894.
6. PETRUS JOSEPHUS VAN SON, geboren te Dongen 14 December 1823, overleden aldaar 8 April 1824.
7. ADRIANUS PETRUS JOSEPHUS VAN SON, R.K. Geestelijke, geboren te Dongen 2 Mei 1827, overleden te Gent (België) 29 December 1890.

IX. BARTHOLOMEUS PETRUS JOSEPHUS VAN SON

zoon van ARNOLDUS PETRUS en CORNELIA DEKKERS; gedoopt te Dongen 23 Februari 1808, brouwer in de Kruidenierstraat te Dongen, overleden aldaar 12 Mei 1880, trouwt te Hilvarenbeek 23 September 1838 ANNA SWERTS, dochter van GODEFRIDUS en JOHANNA MARIA WIJTEN, geboren te Vessem 18 September 1808, overleden te Dongen 17 April 1857.

Uit dit huwelijk:

1. CORNELIA ANTHONIA VAN SON, geboren te Dongen 11 November 1839, overleden aldaar 9 Februari 1914.
2. GODEFRIDUS CORNELIS VAN SON, geboren te Dongen 16 Maart 1841, werd 24 Mei 1865 assistent van Prinsenland, daarna 15 Mei 1867 kapelaan van Kruisland; na een langdurige ziekte overleden te Dongen 2 Maart 1879.
3. JOHANNA MARIA VAN SON, geboren te Dongen 10 December 1842, raadslid der Congregatie van O.L. Vr. Onb. Antv., overleden te Dongen 30 Januari 1904.
4. CATHARINA MARIA ADRIANA VAN SON, geboren te Dongen 6 Juli 1844, overleden aldaar 31 Juli 1885.
5. HENDRIKA ADRIANA GERARDINA VAN SON, geboren te Dongen 21 Maart 1847, raadslid der Congregatie van O. L. Vr. Onb. Ontv., overleden te Dongen 25 Januari 1896.
6. ARNOLDUS PETRUS VAN SON, geboren te Dongen 12 April 1851, lid van de Gemeenteraad van Dongen. Hij heeft de brouwerij in de Kruidenierstraat opgeheven. Overleden te Dongen 29 Maart 1906.

IXa. Dr HENRICUS CORNELIS VAN SON

zoon van MARTINUS CORNELIUS en MARIA ANTOINETTE BINCK; geboren te Dongen 4 Mei 1815, studeerde te Leuven en promoveerde te Leiden 29 Juni 1840, Med. Doct., geneesheer te Waspik, overleden aldaar 15 October 1872, trouwt te Waalwijk 25 November 1845 MARIA AGNETA VAN DE SANDE, dochter van HENRICUS en ADRIANA MARIA VAN BESOUWEN, geboren te Waalwijk 25 Juni 1824, overleden aldaar 26 October 1879 en begraven te Waspik.

Uit dit huwelijk:

1. MARTINUS VAN SON, geboren te Waspik 30 November 1846, overleden aldaar 28 Maart 1853.
2. HENRICUS ANTONIUS GERARDUS VAN SON, geboren te Waspik 1 Juni 1849, R.K. priester en professor aan het Klein Seminarie te St. Michielsgestel, overleden te Waalwijk 1 Maart 1888.
3. ADRIANA MARIA CORNELIA VAN SON, geboren te Waspik 28 October 1850, overleden te Raamsdonksveer 1 April 1920, trouwt te Waspik 19 Januari 1887 GODEFRIDUS HENRICUS SIMONIS, zoon van JOANNES en CATHARINA JOANNA WETERINGS en weduwnaar van CORNELIA SEBASTIANA VAN DOOREMAAL, geboren te Raamsdonksveer 21 Augustus 1844, wethouder van Raamsdonk en lid van de Provinciale Staten van N. Brabant, overleden te Raamsdonksveer 25 Augustus 1932.
4. MARIA ANTONIA MARTINA VAN SON, geboren te Waspik 27 Maart 1854, overleden te Raamsdonksveer 14 April 1918.
5. MARTINUS CORNELIS JOSEPHUS, volgt X.

6. ANNA THEODORA CORNELIA VAN SON, geboren te Waspik 25 Juli 1858, religieuse te Millingen, ingetreden in het Klooster der Zusters van het H. Gezelschap J.M.J., droeg daar den naam van Mère M. Ignace, overleden te Heeswijk 21 Maart 1934.
7. CORNELIS ADRIANUS ANTONIUS VAN SON, geboren te Waspik 14 April 1860, pastoor en deken te Nijmegen tot 1933, kanunnik, Geheim Kamerheer van Z.H. Paus Pius XI, overleden te Nijmegen 18 November 1937.
8. AGNES GERARDA JOSEPHA VAN SON, geboren te Waspik 10 Juli 1862.
9. GERARDUS JOHANNES NORBERTUS, volgt Xa.
10. JOHANNA ADRIANA MARIA VAN SON, geboren te Waspik 29 September 1866, religieuse, ingetreden in het Klooster der Zusters van het H. Gezelschap J.M.J., droeg daar den naam van Soeur M. Agnès, overleden te Nijmegen 17 September 1893.

X. MARTINUS CORNELIS JOSEPHUS VAN SON

zoon van HENRICUS CORNELIS en MARIA AGNETA VAN DE SANDE; geboren te Waspik 29 April 1856, firmant van de Leerlooierij M. & G. van Son te Waspik, overleden aldaar 2 Juni 1920, trouwt te 's-Hertogenbosch 9 Mei 1887 MARIA AGNES JOHANNA VAN MIERT, dochter van JOANNES FRANCISCUS en THERESIA ALOYSIA SWEENS, geboren te 's-Hertogenbosch 22 Januari 1861. Uit dit huwelijk:

1. THERESIA MARIA CORNELIA JOSEPHA VAN SON, geboren te Waspik 30 November 1888, overleden te 's-Hertogenbosch 24 Februari 1932, trouwt te Waspik 17 Juli 1923 Mr. FRANCISCUS GERARDUS CORNELIS JOSEPHUS MARIA TEULINGS, zoon van CHRISTIANUS THEODORUS MARIA en ANNA PETRONELLA MARIA MEUWESE, geboren te 's-Hertogenbosch 15 November 1891, advocaat te 's-Hertogenbosch, lid der Tweede Kamer der Staten Generaal. Hij hertrouwt zijn schoonzuster C. G. M. VAN SON.
2. MARIA AGNES JOSEPHA ALOYS VAN SON, geboren te Waspik 7 September 1890.
3. CATHARINA GODEFRIDA MARTHINA MARIA VAN SON, geboren te Waspik 11 Januari 1893, trouwt te Waspik 4 Juli 1933 Mr. FRANCISCUS GERARDUS CORNELIS JOSEPHUS MARIA TEULINGS, weduwnaar van haar zuster TH. M. C. J. VAN SON.
4. HENRICA ADRIANA FRANCISCA MARIA VAN SON, geboren te Waspik 8 Februari 1894.
5. HENRICUS CORNELIS GERARDUS JOHANNES MARIE, volgt XI.
6. JOHANNA MARIA CORNELIA JOSEPHA VAN SON, geboren te Waspik 17 Februari 1897, overleden aldaar 15 Februari 1898.
7. ANNA FRANCISCA THERESIA MARIA VAN SON, geboren te Waspik 20 April 1898.
8. JOANNES FRANS ARNOLDUS AGNES MARIA VAN SON, geboren te Waspik 8 Februari 1901, overleden aldaar 3 Januari 1902.

Xa. GERARDUS JOHANNES NORBERTUS VAN SON

zoon van HENRICUS CORNELIS en MARIA AGNETA VAN DE SANDE; geboren te Waspik 25 Juni 1864, firmant van de Leerlooierij M. & G. van Son te Waspik, overleden te Dongen 3 April 1944; trouwt te te Drunen 14 Juni 1904 LEONARDA MARIA VAN HERPT, dochter van LEONARDUS en JOHANNA VAN DE WIEL, geboren te Drunen 27 Mei 1878, overleden te Waspik 20 December 1919, trouwt 2e te Waspik 30 Augustus 1921 ANTONIA ALDEGONDA JOANNA MARIA DE RAAD, dochter van GODEFRIDUS en EMILIA JOANNA FRANCISCA FRITSEN, geboren te Helmond 18 November 1868.

Uit het 1e huwelijk:

1. Mr. HENRICUS CORNELIS MARIA, volgt XIa.

2. JOHANNA LEONARDA CORNELIA VAN SON, geboren te Waspik 30 Juni 1908, trouwt te Waspik 5 September 1935 Mr. GEORGES PETRUS JOANNES MARIA DE KERF, zoon van CYRILLUS JOANNES en ELISA JOHANNA CLARA VEREECKER, geboren te St. Janssteen 5 Augustus 1904, burgemeester van Sas van Gent.
3. LEONARDUS IGNATIUS GERARDUS MARIA VAN SON, geboren te Waspik 8 September 1911, vertrokken naar Britsch-Cameroon 5 October 1937, Priester der Congregatie van de H. Joseph te Mill Hill.

XI. HENRICUS CORNELIS GERARDUS JOHANNES MARIE VAN SON

zoon van MARTINUS CORNELIS JOSEPHUS en MARIA AGNES JOHANNA VAN MIERT;

geboren te Waspik 2 December 1895, arts, geneesheer te Oudenbosch, trouwt te Dongen 29 Juli 1924 MARIA ANNA HENRICA STAMS, dochter van HENRICUS ANTONIUS en CATHARINA CORNELIA BRESSERS, geboren te Dongen 15 Mei 1894.

Uit dit huwelijk:

1. MARTINUS LUDOVICUS MARIA VAN SON, geboren te Oudenbosch 13 Augustus 1925.
2. CATHARINA HENRICA JOSEPHA MARIA THERESIA VAN SON, geboren te Oudenbosch 30 September 1926.
3. MARIA ANNA FRANCISCA THERESIA VAN SON, geboren te Oudenbosch 15 Juni 1928.
4. HENRICUS ANTONIUS MARIA VAN SON, geboren te Oudenbosch 31 December 1930.

XIa. Mr HENRICUS CORNELIS MARIA VAN SON

zoon van GERARDUS JOHANNES NORBERTUS en LEONARDA MARIA VAN HERPT;

geboren te Waspik 15 April 1906, advocaat en procureur te Hulst, trouwt te St. Janssteen 1 September 1937 MARIA EUGÈNIE DESIRÉE DE KERF, dochter van CYRILLUS JOANNES en ELISA JOHANNA CLARA VEREECKER, geboren te St. Janssteen 5 Februari 1908.

Uit dit huwelijk:

1. ELISABETH CHARLOTTE GERARDA MARIA VAN SON, geboren te Hulst 19 April 1940.
2. GERARDUS JOHANNES ANTONIUS MARIA VAN SON, geboren te Hulst 18 December 1942.
3. PETER CYRILLUS JOHANNES GEORGE MARIA VAN SON, geboren te Hulst 7 October 1943.

HET GESLACHT VAN MR. JAN BAPTIST VAN SON

Toen in 1928 bij de 75-jarige herdenking van het herstel der Bisschoppelijke hiërarchie, de Maasbode zijn avondblad van 3 Maart van dat jaar aan dat feit wijdde en de portretten gaf van de belangrijkste personen, die aan de voorbereiding van dat herstel in 1853 hadden medegewerkt, was mij verzocht aan die courant het portret te leveren van Mr. JAN BAPTIST VAN SON, minister van R. K. Eeredienst. Dat portret was aanwezig in een boekje getiteld: „Ter nagedachtenis van Mr. JOANNES BAPTISTA VAN SON, overleden 6 November 1875”, gedrukt in 1876 bij de wed. de Rooy in 's-Hertogenbosch, welk boekje ik in 1923 ten geschenke mocht ontvangen van de familie ALLARD te Geertruidenberg. In deze levensbeschrijving worden de groote verdiensten en karaktereigenschappen van den overledene geschilderd en wordt er op gewezen hoe zijn geheele leven werd bezield door zijn oprecht Christelijk Geloof.

Mr. J. B. VAN SON, geboren te 's-Hertogenbosch 8 Juni 1804, studeerde aan de Universiteit te Luik, was advocaat te 's-Hertogenbosch van 1827 tot 1838, daarna Officier van Justitie bij de Arrondissements Rechtbank aldaar van 1838 tot 1844. In 1840 werd hij gekozen tot buitengewoon lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal voor de Grondwetsherziening. Hij was minister voor de zaken der R. K. Eeredienst van 1845 tot 1848. Sinds 1848 was hij ambteloos. „Hij bleef buiten alle openbare betrekkingen, om zich geheel te wijden, in den vollen zin des woords, aan geestelijke en lichamelijke Werken van Barmhartigheid, ten bate van allen, in Kerk en Staat, die hetzij persoonlijk, hetzij collectief zijn hulp inriepen”. In 1864 werd hij benoemd tot Staatsraad in buitengewonen dienst. Hij was ongehuwd en overleed te 's-Hertogenbosch 6 November 1875.

Mr. J. B. VAN SON schonk in 1874 aan de St. Janskerk te 's-Hertogenbosch een gebrandschilderd glasraam, waarop zijn wapen voorkomt, nl.: In zilver drie golvende blauwe dwarsbalken en een groen schildhoofd beladen met drie zilveren eendjes naast elkaar, rood gebekt en gepoot. Zijn vader Mr. PETRUS SIMONSZ VAN SON voerde eveneens dit wapen, doch vermeerderd met een roos onder elk der dwarsbalken (*).

Ook bestaat er een cachet van omstreeks 1800, afkomstig uit deze familie en aanwezig bij Mr. H. A. H. BIJVOET, notaris te Berghem. Het hierin gesneden wapen vertoont twee golvende blauwe dwarsbalken, waarvan de bovenste is overtopt door drie zwemmende eendjes, terwijl onder elk der beide dwarsbalken een roos is aangebracht. Helmteeken een vlucht.

Waar het geslacht van Mr. J. B. VAN SON niet afstamt van het echtpaar SYMON VAN SON—GEERTRUYT VAN DEN NYEUWENHUYSEN (zie hiervóór onder II), wordt het wapen VAN SON met de drie eendjes hier dus ten onrechte gevoerd. Dit is slechts te verklaren, doordat deze Raamsdonksche familie, in het einde der 18e eeuw tot aanzien gekomen, het vanzelfsprekend zal gevonden hebben het wapen aan te nemen van de haar natuurlijk bekende familie VAN SON, later DE JONGH VAN SON, heeren van Raamsdonk, die aldaar op Chartreuse woonde. In beide families kwam de voornaam SIMON nog al eens

(*) R. A. van Zuylen, Naamlijst en Wapenkaart van de regeering van 's-Hertogenbosch sedert 1629; plaat XXIV.

voor en dat wees toch op verwantschap, zal men toen gedacht hebben. En terecht. Want een *voorloopig* onderzoek toont aan, dat een afstamming uit JAN WILBOERTS VAN SON (zie IIc), een der broeders van SYMON VAN SON (II), zeer waarschijnlijk is. Het was dus juist geweest weer het wapen met de zon te voeren. Doch dit kende men toen niet meer.

De *bewezen* stamreeks van Mr. J. B. VAN SON begint met SYMON MEERTENS VAN SON, geboren in 1669, die vermeld wordt in de Raamsdonksche archieven. Deze archieven bevatten echter niets over SYMON'S vader MEERTEN, zoodat deze elders moet hebben gewoond en zeer waarschijnlijk de zelfde persoon zal zijn geweest als MARTEN VAN SON, die gegoed was in het aan Raamsdonk grenzende Oosterhout. Deze MARTEN was de achterkleinzoon van voornoemden JAN WILBOERTS VAN SON, zooals hiervóór onder IIc is te zien.

Hier volgt nu de *bewezen* genealogie van het geslacht van Mr. J. B. VAN SON^(?).

I. MEERTEN VAN SON wordt genoemd als vader van:

1. PETER MEERTENS VAN SON, schipper, gegoed en wonende te Raamsdonk; vermeld 1704, 1715. Met zijn vrouw ELISABETH WIJDEMANS testeerde hij 6 October 1709 en onderteekende dit testament met een X. Zijn weduwe testeerde 9 April 1720 voor notaris Hoevenaar te Raamsdonk en benoemde tot voogd over haar vier onmondige kinderen CORNELIS MEERTENS VAN SON. In 1725 werd MEERTEN SYMONS VAN SON voogd over die kinderen.
2. CORNELIS MEERTENS VAN SON gegoed en wonende te Raamsdonk, vermeld 1706, 1712, 1720, overleden vóór 1725.
3. SYMON, volgt II.

II. SYMON MEERTENS VAN SON, geboren 1669, gegoed en wonende te Raamsdonk; vermeld 1700, 1704; testeert met zijn 2e vrouw 12 Augustus 1706 voor notaris A. Hoevenaar te Raamsdonk, welk testament zij onderteekenen met een X. Hij overleed vóór 1722; tr. 1e AELTJE JANS LANKHUYSEN, overleden vóór 1704, tr. 2e SUSANNA JANS DE VRIES, vermeld 1706, 1722, 1728, 1732, 1734. Zij testeerde 8 September 1738 voor schepenen en 15 October 1740 voor notaris Th. Hoevenaar te Raamsdonk. In beide testamenten worden haar zes kinderen genoemd.

Uit het 1e huwelijk:

1. MEERTEN, volgt III.

Uit het 2e huwelijk:

2. JAN VAN SON, pachter van de biesen van Z. H. den Prins van Oranje volgens contracten van 27 November 1736 en 9 April 1741, woonde te Raamsdonk, onderteekende zijn testament dd. 14 December 1741 voor notaris Th. Hoevenaar met een X; tr. LENA REMMEN, overleden vóór Dec. 1741, nalatende een enig kind ANNA MARIA, geb. 1734^(?).
3. ADRIAEN, volgt IIIa.
4. JACOBUS VAN SON, vermeld te Raamsdonk 1739, tr. vóór 1740 ELISABETH ADRIAENS SINS^(*), geb. te de Made, met wie hij 9 Juni 1744 voor notaris Th. Hoevenaar te Raamsdonk testeert. Uit dit huwelijk een zoon SYMON, die 19 Juni 1764 testeert voor notaris Hijmans te Raamsdonk. ELISABETH SINS hertr. met ADRIAEN ZIJLMANS. Zij wonen in 1764 op 't Veer te Raamsdonk.
5. NEELTJE VAN SON, geb. 1702, tr. JAN VAN HAL, met wien zij 10 Augustus 1734 voor notaris A. Hoevenaar te Raamsdonk testeert.
6. AALTJE VAN SON, vermeld 1738.
7. MARIA VAN SON, vermeld 1738.

(?) Een *volledig* onderzoek in de Raamsdonksche archieven heeft nog niet plaats gehad. Nagezien zijn de registers van Vesten tot 1737, register van autorisatiën 1705—1745, protocol van allerhande acten 1717—1762 en de protocollen der notarissen.

(*) Notaris C. van Opstall te Geertruidenberg, acte 28 Januari 1744.

(†) Register van Contracten van Geertruidenberg, acte 16 Mei 1740.

III. MEERTEN SYMONS VAN SON, onmondig in 1704, gegoed en wonende te Raamsdonk, vermeld 1720 tot 1762; tr. ANNEKE JOCHEMS LANGEWERE, met wie hij 5 April 1720 testeert voor notaris M. van Tilburg te Geertruidenberg. Zij overleed vóór 1733. Hij benoemt in 1762 voogden over zijn minderjarige kintskinderen.

Uit dit huwelijk (²):

1. JACOBUS VAN SON, vermeld 1760, 1777, woonde te Raamsdonk op de Bergen; tr. HUYBERTJE VAN DER KAA, met wie hij 18 Juni 1762 voor notaris Hijmans te Raamsdonk testeerde.
2. JAN VAN SON woonde te Raamsdonk, vermeld 1754, 1777; tr. ANNEMIE ADRIAANS DR. HORSTEN, met wie hij 30 Mei 1760 voor notaris Hijmans testeerde.
3. CORNELIA VAN SON, woonde ongehuwd te Oosterhout in 1777.
4. MARIA VAN SON, tr. JAN LIJTEN, overleden vóór 1777.
5. AELTJE VAN SON, woonde te Raamsdonk, tr. PETER WILLEMS DE JONGH. Zij testeeren 26 Februari 1741 voor notaris Th. Hoevenaar te Raamsdonk.
6. PIETERNEL VAN SON tr. JAN JACOBSE VAN DER KAA. Zij wonen te Raamsdonk 1777 en testeeren aldaar 4 Februari 1754 voor notaris Hijmans.
7. JOCHUM VAN SON, woont 1742 te Waspik, overleden vóór 1777. Heeft kinderen.
8. ANNA VAN SON tr. JOHANNES ANSHELMUS BOSSERS. Zij wonen te Raamsdonk en testeeren aldaar 10 Januari 1761 voor notaris Hijmans.
9. CATHARINA VAN SON tr. ADRIAEN VAN DER STEGEN, die als weduwnaar in 1777 te Groot Waspik woont.

IIIa. ADRIAAN SYMONS VAN SON, geb. 1706, woonde te Raamsdonk, tr. MARIA JANS DR SMITS. Hun testament van 8 Maart 1734 voor notaris Hoevenaar te Raamsdonk onderteekenden zij met een X.

Uit dit huwelijk:

1. SIMON, volgt IV.

IV. SIMON ADRIAANS VAN SON tr. omstreeks 1750 MARIA SIMONS DR VAN SON. Zij woonden op het veer van Raamsdonk en testeerden 4 September 1778 voor notaris Hijmans aldaar. Als weduwe testeerde zij 31 Mei 1803 voor notaris Verkouteren te Geertruidenberg en overleed 5 Februari 1805. Hunne kinderen, die te Raamsdonk zullen zijn geboren, werden alle te Groot-Waspik gedoopt, nl.:

1. ADRIANUS, volgt V.
2. ANNA MARIA VAN SON, ged. 31 Juli 1758, woonde in 1805 ongehuwd te Raamsdonk op 't veer.
3. ANTONIUS VAN SON, ged. 1 Juli 1760, jong overleden.
4. DIGNA VAN SON, ged. 27 April 1762, overleden te Geertruidenberg 7 Maart 1842, ondertrouwd te Geertruidenberg 25 Januari 1790, tr. te Raamsdonk GOVERT BIJVOET (³), zoon van HENRICUS en HELENA JUTEN, ged. te Neerpelt (Land van Luik) 20 October 1761, lid van de raad, kerk- en arm-meester van Geertruidenberg, testeerde met zijn vrouw 5 Februari 1805 voor notaris Verkouteren te Geertruidenberg, overleden aldaar 30 Juli 1828.
5. SIMON VAN SON, ged. 5 Mei 1764, woonde te Raamsdonk op 't veer, testeerde met zijn vrouw 18 Januari 1806 voor notaris Verkouteren te Geertruidenberg, overleden te Raamsdonk 27 Mei 1820, tr. 1804 THEODORA MARIA SPRANGERS, geb. 5 October 1771, overleden „op het Raamsdonksveer“ 27 November 1843.
6. ANTONIA VAN SON, ged. 13 Juni 1766, jong overleden.
7. ANTONIUS VAN SON, ged. 12 November 1768, jong overleden.
8. PETRUS, volgt Va. *geb 1771*

(²) Volgens register van vesten van Raamsdonk, acte 31 December 1777.

(³) Taxandria 1902: De Noordbrabantsche familie Bijvoet.

V. ADRIANUS VAN SON, ged. te Groot-Waspik 15 October 1756, tr. ADRIANA JACOBUS DR ZIJLMANS. Zij testeeren 7 Mei 1786 voor notaris Hijmans te Raamsdonk.

Uit dit huwelijk:

1. SIMON ADRIAANS VAN SON, minderjarig in 1805.
2. MARIA VAN SON, tr. vóór 1805 JOACHIM DE JONG.

Va. Mr. PETRUS SIMONS VAN SON, ged. te Groot-Waspik 5 December 1771, advocaat te 's-Hertogenbosch, werd in 1825 raadslid aldaar, president van het Provinciaal Gerechtshof van Noordbrabant 1838. Hij kocht in 1834 het huis de Moriaan in de Verwerstraat, dat hij en na zijn dood op 21 Februari 1862 ook zijn kinderen bewoonden tot het in 1876 werd verkocht (⁴); tr. ELISABETH THEODORA BECKERS, geb. 26 Januari 1774, overleden te 's-Hertogenbosch 2 December 1823.

Uit dit huwelijk:

1. Mr. JAN BAPTIST VAN SON, geboren te 's-Hertogenbosch 8 Juni 1804, minister van R.K. Eeredienst, ongehuwd overleden te 's-Hertogenbosch 6 November 1875.
2. ADRIANUS JOHANNES FRANCISCUS VAN SON, geboren te 's-Hertogenbosch 29 December 1805, overleden aldaar 4 Maart 1883.
3. DYMPHNA THERESIA VAN SON, geboren te 's-Hertogenbosch 27 September 1808, overleden aldaar 15 Augustus 1872, tr. LUDOVICUS PETRUS KOENE, burgemeester van Geertruidenberg van 1854 tot 1863.
4. MARIA THERESIA VAN SON, geboren te 's-Hertogenbosch 7 Februari 1810, ongehuwd overleden aldaar 2 Juli 1885.
5. JOHANNA PETRONELLA VAN SON, geboren te 's-Hertogenbosch 2 Mei 1812, religieuse, overleden te St. Oedenrode 3 Januari 1896.
6. PETRONELLA LAMBERTA GERTRUDIS VAN SON, geboren te 's-Hertogenbosch 11 September 1814, ongehuwd overleden aldaar 4 Januari 1876.

(⁴) Jhr. Mr. A. F. O. van Sasse van Yssel, De voorname huizen en gebouwen van 's-Hertogenbosch, deel II, blz. 201 e.v.

INHOUD

	Blz.
Inleiding	3
Stamreeks van het in dit deel behandelde geslacht	5
Genealogisch overzicht van de Dongensche tak	6
De Dongensche tak	8
Het geslacht van Mr. JAN BAPTIST VAN SON	42

Deel IV

GESCHIEDENIS EN GENEALOGIE

van het geslacht

VAN SON

EERTIJD'S GEHEETEN VAN BROECHOVEN

DEEL IV

Aanvullingen en verbeteringen te plakken tusschen blz. 42 en 43.

In deel IV blz. 43 begint de bewezen stamreeks van Mr. J. B. VAN SON met de onder II genoemde SYMON MEERTENS VAN SON, geboren 1669, wonende te Raamsdonk. Aldaar wordt verder de onderstelling uitgesproken, dat die SYMON waarschijnlijk de zoon was van MEERTEN, zoon van PETER WILBORTS VAN SON, die weer een zoon was van WILBORT JAN WILBORTSZ VAN SON (zie blz. 28 en 29 onder IIc).

In een zeer goed gedocumenteerd artikel in het Maandblad „De Nederlandsche Leeuw” (jaargang 1950), getiteld „Het voorgeslacht van Mr. J. B. VAN SON”, van de hand van den Heer J. B. W. M. van Roosmalen, deelt de schrijver mede, dat een uitgebreid onderzoek thans heeft aangetoond, dat Mr. J. B. VAN SON niet afstamt van WILBORT, doch van diens broeder SYMON JAN WILBORTSZ VAN SON. Het artikel bevat verder vele nieuwe gegevens over reeds bekende en ook over in deel IV nog niet bekende personen. Al deze gegevens te verwerken in deel IV, zou dit deel onduidelijk maken. Men raadplege dus zoo noodig het genoemde artikel.

Slechts de verbeterde afstamming van Mr. J. B. VAN SON zij hier vermeld :

JAN WILBORTS VAN SON vestigt zich te Oosterhout (zie deel IV, blz. 28).

Diens zoon :

SYMON JANS VAN SON, geb. ± 1585, heemraad van Raamsdonk o.a. 1636-1650, overl. ± 1650, trouwt NICOLAA HUYBERT CORNELISDR (BROEDEREN) ex matre DINGNA JANSDR. (zie ook deel IV blz. 29)

Uit dit huwelijk :

CORNELIS VAN SON, trouwt te Oosterhout 1e 11 December 1641 ANNEKE JANS VAN DER RIJEN. (In deel IV blz. 29 wordt hij zonder nakomelingschap vermeld).

Uit dit huwelijk :

MEERTEN VAN SON, gedoopt te Oosterhout 6 Januari 1647, trouwt 1e CORNELIA NOBEL. (zie over hem ook deel IV, blz. 43 onder I)

Uit dit huwelijk :

SIMON VAN SON, gedoopt te Geertruidenberg 21 Juli 1669, overleden 18 Maart 1720, trouwt 1e 17 Mei 1688 ALETTA LANKHUYSEN, trouwt 2e 16 April 1701 SUSANNA DE VRIES. (zie deel IV, blz. 43, onder II).

Zie voor de verdere afstamming deel IV, blz. 43 e.v.

De verbeterde afstamming is in het genealogisch overzicht van deel IV blz. 6 aan te brengen door achter CORNELIS (4e kolom, zoon van SYMON) zijn zoon MEERTEN bij te schrijven en naar dezen te verwijzen met de zin : „uit hem het geslacht van Mr. J. B. VAN SON”.

Ook in het Schema in deel I, tusschen blz. 4 en 5, dient in de onderste regel de afstamming :

JAN — WILBORT — PETER — MARTEN — SIMON enz.

te worden veranderd in :

JAN — SYMON — CORNELIS — MEERTEN — SIMON enz.